

Kas laimės Pietų Vietname?

PO TRIJŲ MĖNESIŲ ĮKALBINĖJIMŲ IR SPAUDIMO PIETŲ VIETNAMO KARININKAI NUVERTĖ IR SUŠAUDĖ PREZIDENTĄ DIEM, TAČIAU TUO DAR NEUŽTIKRINO LAIMĖJIMO PRIEŠ KOMUNISTINIUS PARTIZANUS. - BŪSIMOJI VYRIAUSYBĖ ATSIDURS PRIEŠ TĄ PAČIĄ PROBLEMĄ KAIP IR DIEM: KAM REIKIA KOVOTI SU KOMUNISTAIS, JEI SU JAIS BROLIAUJASI AMERIKIEČIAI IR NELEIDŽIA PEREITI OFENZYVON.

Po trijų mėnesių įkalbinėjimų ir spaudimo (buvo nutraukta dalis ūkinės pagalbos) Pietų Vietnamo aukštieji karininkai buvo įtikinti, kad jiems reikia nuverst savo krašto prezidentą. Ngo Dinh Nhu, prezidentas ir jo brolis Ngo Dinh Nhu, kuris, sakoma, kraštą praktiškai valdęs, paskutiniuoju laiku buvo gana nepopuliarius miesčionių tarpe. Šiaip ar taip, beveik dvidešimt metų be pertraukos besitęsį karo veiksmų: japonų okupacija, kovos su prancūzais ir pagaliau kovos su komunistiniais partizanais, gerokai visiems įgriso -- tokiau atveju kiekviena vyriausybė negera. Gi kaimo gyventojai praktiškai nuo sutėmų iki aušros kontroliuojami komunistinių partizanų, kurių esą apie 150.000, o dienos metu Pietų Vietnamo kariuomenės, kurios yra apie 600.000 su 16.500 amerikiečių patarėjų. Turint tai galvoje, sunku įsivaizduoti kokią kitą režimą kaip diktatūrą. Tačiau kiekvienas diktatorius, ar tai būtų vienas asmuo, šeima ar karininkų junta, galvoja ne tik apie Washingtono interesus, bet ir apie savo krašto arba bent savo asmeninę ateitį. Ir ką jie mato? Jų kraštas yra puolamas komunistinių partizanų, kuriems vadovaujama ir kurie yra apūpinami iš komunistų valdomo Šiaurės Vietnamo. Amerikiečiai jų kraštui padeda, bet leidžia tik gintis. Apie puolimą partizanų tiekimo centrų ir tiekimų linijų, kuris vienas galėtų privesti prie laimėjimo, neleidžiama nė pa-

Vytautas Meškauskas

galvoti. Maža to, patys amerikiečiai su tarptautinio komunizmo vadais -- sovietais broliuojasi. Jiems siūloma kartą sušaudyti amerikiečių žurnalistas juos piešė. Tironus galima būtų atiduoti teismui -- suruošti parodomąją bylą. Diemas ir jo brolis tuojau sušaudyti ir tai rodo, kad jie vis dėlto buvo laikomi pavojingais ir nebuvo visai netekę savo populiarumo. Toks "atsiskaitymo" metodas meta šešėlį į egzекutorius.

Didžiama JAV spaudos argumentuoja, kad JAV turėjusios "sutvarkyti" Diemą ir jo šeimą, nes jos faktinai išlaikantios visą Pietų Vietnamą, kas atsieina net apie pusantro milijono dolerių į dieną! Tačiau verkiant dėl išlaidų didumo užmirštama pagrindinė tos nelaimingos būklės priežastis, būtent, nereikėtų sau sukurti galvos dėl Vietnamo ir Korėjos režimų demokratizavimo, jei nebūtų ištrauktas kilimas iš po Čiang-Kaišeko režimo kojų. Sykį atidavus Kiniją komunistams, ne-

gi galima tikėtis, kad komunistai atsisakytų toliau plėstis. Tas pats ir Europoje. Nebūtų reikėję Marshallo plano ir Nato, jei Vidurio ir Rytų Europoje nebūtų užleista komunistams. Nereikėjo kovoti iki besąlyginės vokiečių kapituliacijos, jei nebuvo jokio įrodymo, kad sovietai geresni už nacių. Sykį lygsvara buvo suardyta ir visame pasaulyje prasidėjo suirutė, sunku kovoti su lokaliniais gaisrais, jei ramybėje paliekami padegėjo namai ir su juo net bandoma draugauti.

Senatorius Barry Goldwateris (Rep. Airz.) yra teisus, teigdamas Hamburgio Welt am Sonntag korespondentui, kad Berlyno siena galėjusi būti sugriauta be jokios karo rizikos. Jis manas, kad Vokietija galėtų būti sujungta, jei "taikingos koegzistencijos" politika būtų užmiršta. JAV yra galinesnės už sovietus ir už tat, tuo laikraščio korespondento nuomone, Goldwateris tapęs prezidentu, stengtųsi sujungti Vokietiją ūkine blokada ir net santykių su sovietais nutraukimu.

Pranešama apie tai AP agentūra rado reikalo pridurti, kad "Vakary Vokietija prekiauja daugiau negu koks kitas Vakarų kraštas su šalimis už geležinės uždangos. Praeityje ji atsisakė dalyvauti bet kokiame blokadoje prieš sovietus". Suprask, Goldwateris nežinąs, ką kalbasi iš tikrogi, vokiečiai įsileido prekybinius santykius tik Washingtono spaudžiami. Pagal vadinamą Hallsteino doktriną Vakarų Vokietija buvo atsisakiusi turėti diplomatinius santykius su tais kraštais, kurie pripažino komunistinį Rytų Vokietijos režimą. Tik vėliau, Washingtonui laiminant, buvo surasta formulė, kuri įgalino prekybinius ryšius be diplomatinių santykių. Ir kai Nato taryba nutarė, kad tiekimas plačių naftos vamzdžių sovietams gali būti nenaudingas Vakarams, Adenauerio vyriausybė tokių vamzdžių tiekimą sustabdė. Ir kas atsitiko? O gi britai pasiūlė juos patiekti. Toks AP agentūros tikros padėties išskraipymas yra labai būdingas ir padeda suprasti įvykius Vietname. Ne Diemas buvo pavojingas JAV-bėm, bet jų pačių įtakingos visuomenės dalies nenoras suprasti, kas yra tikras JAV priešas ir kur reikia jo ieškoti.

* BEN BELLA IR HASSAN II pasirašė paliaubas, tuo Alžiro-Maroko konfliktą perleidžiant spręsti taikiu būdu Afrikos Valstybių Vienybės Organizacijai.

Jonas Rugienius
12230 Washburn St.
Detroit 4, Mich.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus "Rudens Lapų" balius lapkričio 30-tą dieną B. Pakšto salėje, žada būti įdomus. Skyriaus moterys, susirinkusios B. Paplėnienės bute, aptarė visą eilę klausimų, susijusių su šiuo parengimu. Programa žada būti įvairi ir patraukli, ją pasirūpins aktorė E. Vilutienė, Vyriausia baliaus šeimininkė -- E. Stankuvienė patiekė vaišių sąmatą, o G. Draugelienė davė įdomių patarimų kaip papuošti stalus. Nuoširdžios skyriaus narės pasiskirstė pareigomis ir prie kavos puoduko dalinosi mintimis ir pasiūlymais, kad šis tradicinis skyriaus balius praėtų su dideliu pasisekimu. Nuotraukoje pasitarimo dalyvės. Pirmoje eilėje iš kairės: O. Biežienė, B. Kalvaitienė, E. Stankuvienė, E. Strikienė ir B. Paplėnienė. Antroje eilėje: S. Rudokienė, A. Kalvaitienė, E. Vilutienė, E. Matutienė, G. Draugelienė ir F. Braumienė.

V.A. Račkausko nuotrauka

NATO IR VARŠUVOS PAKTŲ PAJĖGUMAS

VYT. ELSEIKA

Dėros korespondentas
V. Vokietijoje

Ne tik Nikita Chruščiovas, bet ir patys vakariečiai dažnai kelia NATO ir Varšuvos Pakto valstybių susitarimo klausimą. Toks susitarimas (nepuolimo sutartis) esą pašalintų įtampą, sunormuotų santykius Europoje ir pan.

Tas klausimas nėra naujas, jis Chruščiovo buvo iškeltas Ženėvos konferencijoje 1955 m. ir ligi šių dienų klausimas diskutuojamas tiek spaudoje, tiek ir diplomatinėse sluoksniuose. Nuo šių metų rugpjūčio mėn. pradžios, kai Maskvoje buvo pasirašytas susitarimas dėl branduolinių bandymų sustabdomo, tas galimas nepuolimo susitarimas pradėtas diskutuoti dar plačiau. -- Būdinga, kad teigiamai pasisako ir kai kurie vakariečiai (Spaak), tuo tarpu, pavergtųjų tautų bei jų organizacijų tezė yra aiški -- toks susitarimas sankcionuotų sovietų užgrobumus rytų ir vidurio Europoje ir, labai galimas dalykas, tokiu aktu tos pavergtos tautos būtų "nurašytos".

Kad Chruščiovas ar nusiginklavimo pasitarimų vadovas Tsarapkinas nuolat reikalauja sudaryti NATO ir Varšuvos Pakto valstybių nepuolimo sutartį, tai ne stebina. Tokia sutartis patarnautų sovietų interesams. Jau blogiau, kad buvęs NATO generalsekret. ir dabartinis Belgijos (mažo krašto!) užsienio reik. ministras Spaak tokio pakto reikalus liepos mėn. aptarė Maskvoje, o visai neseniai, spalio 23 d. lenkų dienraštyje "Trybuna Ludu" buvo teigiamai pasisakęs už tokio pakto sudarymą. Tačiau dar tenka pasiguosti, kad bent NATO pasitarimuose vis būdavo nurodoma, kad tokios nepuolimo sutarties sudarymas ir tuo pačiu sankcionavimas dabartinės padėties Europoje nėra pribrėndęs.

Jei kas vertintų NATO ir Varšuvos Paktus kaip grynai karinius organizmus -- klystų. Tikrovėje

abi organizacijos, tiek ideologiniu, tiek techniniu - ūkiniais atžvilgiais kaip tik įrodo labai didelius skirtumus tarp laisvosios ir totalitarinės pasaulėžvalgos. Tai įrodo ne tik abiejų "organizmų" struktūros, bet ir jų politinių uždavinių priešingumas.

Stebint Atlanto erdvę apimančių kraštų susibūrimą, išryškėja kai kurių kraštų nepasitenkinimas JAV vadovaujančiu vaidmeniu. NATO interesų tarpe rasim ne tik karinius, bet ir politinius ir ūkinius klausimus ir čia ryškiai išsiskiria paskirų kraštų savitumai. Tuotarpu Varšuvos pakto organizacija yra Kremliaus vadovaujamas vieningas, dogma-

tiškai sucentruotas organizmas. Čia monolitiniai suliedinti įvairūs politiniai, kariniai ir ūkiniai interesai ir sovietams priklauso nuolatinė prieštūros teisė. Pagal Maskvos diktatą Varšuvos pakto kraštai griežtai paklusnūs marksistinei - leninistinei linijai.

Atlanto suvereninės tautos, susibūrusios į NATO, turi savo politinį vadovaujančią organą -- Atlanto Tarybą. 15-kai kraštų toje taryboje nustatomos karinio pobūdžio gairės ir visi sprendimai turi būti padaryti vienbalsiai. Čia nerasime jokio centriniai valdomų partijų suliedinimo nei diktatūrinio būdu veikiančios vieno krašto galios. O tai kaip tik pastebima Varšuvos Pakto "organizme". Jei NATO suirimas skaudžiai atsilieptų vakar-

(Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* SUKILIMAS VIETNAME ir prezidento Diem bei jo brolio Nhu žuvinimas vis dar užima laikraščio pirmųjų puslapių skilts. Iki šiol nei vienas sukilimas, ar jis vykty Pietų Amerikoje, ar kitame kontinente, nebuvo tiek intriguojantis, kaip šis -- Vietname. Daug komentarų ir spėliojimų kelia JAV vaidmuo sukilime. Būdinga, kad jau iš anksto, dar nesudarius naujos vyriausybės, buvo paskelbta, kad ji bus JAV pripažinta.

Sukilimo vadas, jaunas generolas Ton That Dinh, pareiškė buvęs priverstas nuverst Diem režimą dėl to, kad ilgai būtų pralaimėtas karas su komunistais.

* VALSTYBĖS SEKRETORIUS DEAN RUSK buvo išsišaukęs sovietų ambasados Washingtono ve-

dėją G. Kornienko, kad pareiškus jam JAV vyriausybės susirūpinimą nauju konfliktu prie Berlyno sulaukius amerikiečių karių vilkstinę.

Rusų pasienio sargybos su laikiusiomis vilkstinę šį kartą vadovavo karininkas pulk. leitenanto laipsnyje, kas retai pasitaiko ir yra būdinga visoje tų naujų sulaikymų eigoje. Iš to daromos aiškos išvados, kad tai vykdoma planingai viršūnėse, o ne pripuolamu pasienio sargybinių užsispyrimu, kaip tai buvo stengiamasi išaiškinti Washingtono.

* CHRUSČIOVAS PANAUDOJO Kubos laivus ir ginklus iš Kuboje esančių sovietinių bazių, kad paimtų Ben Bellą Alžire. Tuo būdu jis norėjo apsaugoti savo "taikos gynėjo" aureolę, kartu nesulaužiant pažadų padėti Ben Bellai.

* KONGRESO ATSTOVAS M.A. Feighan pareiškė, kad 1964 m. reikės įkurdinti apie 30.000 pabėgėlių iš komunistinių kraštų. M. A. Feighan, Kongreso Imigracijos Komiteto narys, šiomis dienomis lankėsi Šveicarijoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje, kad susipažintų su pabėgėlių situacija. Jo nuomone, yra kraštų, kuriems labai reikalingi pasirušę amatininkai ir jų įkurdinimas nesudarytų sunkumų. Reikia tik atitinkamai pakeisti imigracijos įstatymus. Amatininkų ypatingai pasigenda P. Amerikos valstybės.

* VOKIETIJOS RŪDOS KASYKLAS katastrofoje išgelbėjus 3 vyrus, paaiškėjo kad vienoje šachtose randasi dar 11 gyvų, kurių laiką palaikyti mirusiais kartu su kitais 29 kasyklos darbininkais.

* GENERAL MOTORS CO. šiais metais vėl pasirodė rekordiniu pelnu ir milijonas tos bendrovės akcininkų dalinasi riebiu 429 mil. dol. pelnu.

Šiandien ir rytoj

"MEDAUS MĖNUO" tarp Washingtono ir Maskvos, atrodo, bus praėjęs.

Trims mėnesiams praslinkus po atominių bandymų susitarimo, tarp sovietų ir amerikiečių atsirado nesutarimai ir pasirodė pirmieji ženklai sovietų noro suartėti su kinais.

Rusams svarbiausia problema buvo sulaikyti ginklavimosi lenktynes, kad galėtų perorganizuoti savo biudžetą ir daugiau skirti lėšų vidaus ekonominiams reikalsams. Kaip tik dėl tos priežasties Chruščiovas ir pasirašė susitarimą su Amerika ir Anglija, nekreipdamas dėmesio, kad Mao jį išvadins išdaviku. Mainais jis tikėjosi išgauti savo teisių pripažinimą Rytų Vokietijoje ir Kuboje.

Anglo-saksai tvirtina, kad jie nežadėjo pasirašyti nepuolimo pakto tarp Nato ir Varšuvos gynybos organizacijų. Bet yra duomenų, kad tokie pažadai bent žodžiu buvo duoti, tik nenustatytas tam pažadui laikas. Sir Alec Homme, kai dar nebuvo Anglijos premjeras, sakė, jog reikės mažiausiai dviejų metų, kad Prancūzija ir Vokietija susigyventų su status quo mintimi. Amerikiečiai bent iki rinkimų nenori, kad būtų viešai keliama Kubos problema.

Tad rusai atsidūrė keisto padėty. Jie negali sumažinti savo jėgų vakary fronto ir turi didinti jėgas Tolimuose Rytuose. Chruščiovas pamatė, kad padarė blogą biznį ir pradėjo galvoti apie posūkį atgal.

Maskvoj jau kalbama apie komunistinio bloko viršūnių konferenciją, kurioje būtų galima su Mao Tse-tungu išsiaiškinti. Kad Maskvoj vyksta posūkis rodo toks įvykis. Užpraeitą ketvirtadienį pasirodė žurnalas Komunist, kuriame Mao Tse-tungas vadinamas trockistu, kas pas sovietus yra didžiausiu nusikaltimu, tuo tarpu kitą dieną Chruščiovas laikraštiniams nusteibino pareikšdamas, kad nesutarimai tarp sovietų ir kinų yra perdėti ir laikas juos savaime išlygins. Tas reiškia, kad Kremliuje įvyko linijos pasikeitimas, arba Chruščiovas metė Vakarams iššaukimą: "Mes, norėdami su jumis sugyventi, susipykome su savo draugais kinais. Kodėl jūs negalite to paties padaryti su Vakarų Vokietija? Kodėl vis reikalaujate Vokietijos suvienijimo, kas mums nepriimtina? Jei jūs toliau taip elgsitės, mes pasuksime mašiną atgal ir sušvelninsime ginčą su kinais, o tada iš naujo papūs šaltojo karo vėjas..."

RAUDONOSIOS Kinijos prekybos atstovas diskutuoja su vakariečių javų eksporteriu:

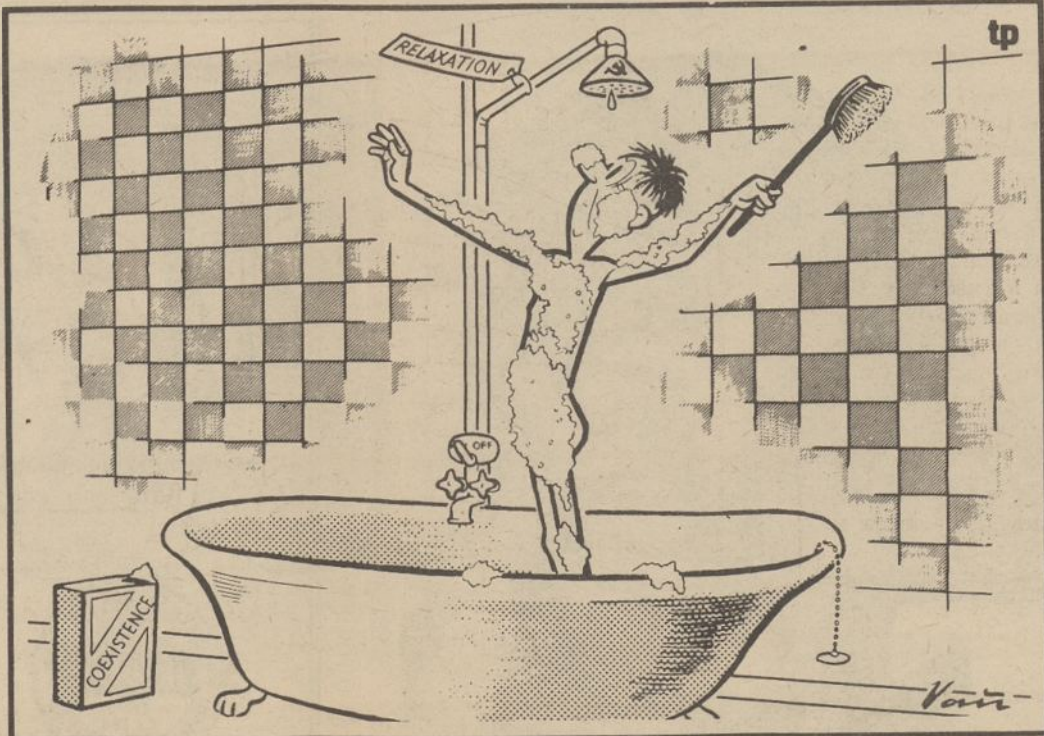
-- Didelės katastrofos mus pastatė prieš sunkumus. Viena po kitos nelaimės ant mūsų užgriuvo: uraganai, potvyniai, sausros...

-- Bet aš manau, kad jūs užmirštate pačią baisiausią, -- pastebėjo eksporteris.

-- Kokią?

-- Komunistų įsigalėjimą valdžioje 1949 metais!...

(vg)

"Trečiafrontininkas": -- Išsimuiliau ir štai uždarė vandenį...!

Nato ir Varšuvos paktų...

(Atkelta iš 1 psl.)

ry valstybėms, tai Varšuvos pakto likvidavimas rytų blokui neturėtų jokios įtakos.

O koks abiejų organizacijų pajėgumas? Patys skaičiai, jei kalbėti apie abiejų pusių vyrų mobilizaciją, čia dar nėra lemiamas veiksnys. NATO valstybės galėtų pašaukti 8 mil. vyrų ir Varšuvos Paktas -- 7,7 mil. Čia tektų dar atsižvelgti į kai kuriuos geopolitinius veiksnius, į ūkio pajėgumą, politinius bei socialinius klausimus ir visa tai jau mums teiktų aiškesnį to pajėgumo vaizdą.

Pagal plotą abiejų organizacijų erdvė su maždaug 23 mil. kvadr. km. yra lygi, tačiau čia daug sveria milžiniškoji sovietų sausumos masė ir, palyginti gaustūs Atlanto kraštų jūros pakraščiai ir Atlanto persikrėtoji bendruomenė. Jei rytų bloko kraštai neturėtų sunkumų tvarkyti savo kariuomenės pristatymą (palyginti saugiais sausumos kečiais), tai Europą nuo amerikiečių sąjungininko skiria didžiulis vandenynas. Karo atveju vykdamas pristatymus iš anapus Atlanto į Europos uostus pririnktų kas mėnesį panaudoti apie 1500 laivų. Tai didelės reikšmės strateginis klausimas ir juo labiau aktualus, kai sovietai jų jūrinį pajėgumą teikia į povandeninių laivų statybą.

Kitas geografinio pobūdžio pranašumas sovietams ir draugiminiams NATO gynybai, tai palyginti siauras vak. Europos erdvės gylis. Taigi, jeigu nuotolis nuo Elbės ligi Amuro siekia maždaug 10,000 km., tai nuotolis nuo rytinės Vokietijos sienos ligi Atlanto pakraščio siekia vos apie 1,000 km. Išsivysčius aviacijai bei šarvuotiems, toks mažas plotas yra didelė kliūtis kiekvienai gynybai. NATO gyventojų skaičius (apie 465 palyginus su 320 mil. varšuvinių pakto gyventojais) dar nereiškia karinio pranašumo, be to sumažėja ir tariamas Vakarų mobilizacinis pranašumas (8 mil.), nes pvz. laivynų personalas Europos gynybos atveju bus reikalingas ir užjūrių Azijoje ir kt., saugumui patikrinti. Žinoma, NATO kraštų ūkinis pajėgumas yra nepalyginamai di-

desnis už sovietinį, tačiau strateginiu atžvilgiu ir čia atsiranda šėšėliai. Pirmiausia, Vakarų ūkiniai centrai per daug sutelkti, jų apsaugai turima apie 16,000 NATO šarvuotųjų. Tuo tarpu Varšuvos Pakto valstybės, konvencinio (ne atominio) karo atveju tuos ūkinius centrus galėtų lengvai pulti su 38,000 šarvuotųjų.

Gyvenant totalinio karo galimumo laikotarpiu tenka atsižvelgti ir į tai, kiek efektingai karinė vadovybė panaudoja karinius dalinius -- ar jie panaudojami tik kamu laiku, reikiamoje vietoje ir kokioje apimtyje. Turint galvoje totalitarinę sistemą, niekam netenka abejojti, kad rytų blokas sugebėtų dalinius įjungti į veiksmus greičiau bei smarkesniu mastu, negu NATO kraštai, kuriuos

varžo parlamentinis bendradarbiavimas, reikalingas atsižvelgti į vienbalsį nutarimą ir kiti formalumai. Ypatingas pavojus sovietams bent laikinai užimti Vak. Europą ir pridaryti didelių nuostolių, tai viena pačių didžiųjų laisvo pasaulio silpnųjų vietų. Čia ir iškyla reikalingas padaryti reikiamas išvadas ir daugiau susirūpinti bendra moraline parengtimi.

Kiekviena koegzistencija laikytina viena iš pasaulinio komunizmo plitimo priemonių. Dabar sovietai naudoja nepaprastą propagandą žodžiu, raštu ir radijo bangomis, ir pagal Chruščiovą, jau esąs prasidėjęs mūšis dėl "žmonių sąmonės". Tokios kovos tikslą bei naudą sovietai suprato greičiau negu Vakarai. Tad Vakarams tenka žiūrėti pavojų ir pasiruošti kovai taip pat ir propagandiniais ginklais.

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ! KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NES DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2% PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

SIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA.

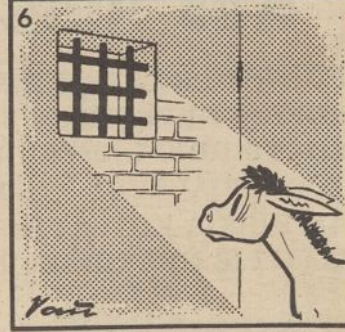
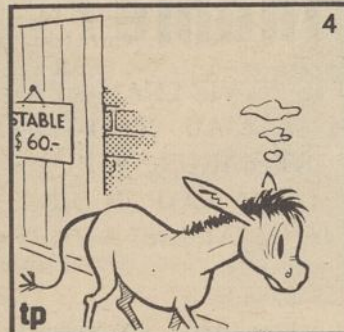
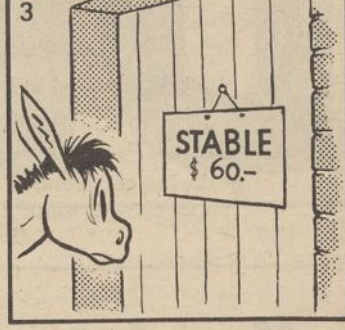
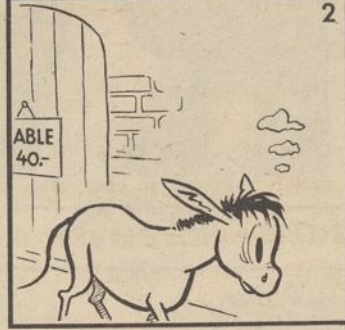
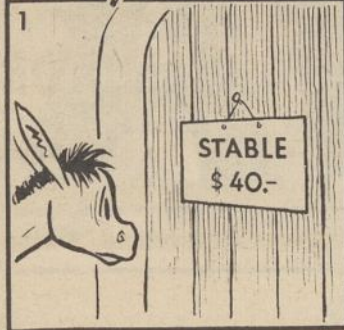
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

Pinky

PASAULINEI PARODAI ARTĖJANT

Pr. Narvydas

1964 m. sueina lygiai 25 metai, kai įvyko pirmoji pasaulinė paroda New Yorke, kurioje dalyvavo beveik visos pasaulio valstybės neišskiriant nei Nepriklausomos Lietuvos. Anuo metu Lietuva buvo nepriklausoma, savaranki valstybė, kokios mes per amžius troškome, lygiai kaip ir dabar.

1939 metais pasaulinėje parodoje Lietuva turėjo savo paviljoną, kur buvo skoningai išdėstyti įvairūs Lietuvos, išdirbiniai: gintaro papuošalai, "Drobės" b-vės gražūs audiniai, šiaulių brolių Nurokų odos gaminiai.

Jeinant į Lietuvos paviljoną priekyje pasitikdavo didinga Vytauto Didžiojo statula ir kiek toliau įspūdingi Lietuvos dailininkų kūriniai. Ypač patraukli buvo dail. Mikėno skulptūra Lietuva -- lietuvaite su balandžiu rankoje...

Paviljonas kuklus, tačiau mums lietuviams toks savas ir mielas.

Pats svarbiausias įvykis mums toje parodoje -- Lietuvos Diena. Neužmirštas tas mūsų pasirodymas su savo dainomis ir šokiais. Keli tūkstančiai šoko ir dainavo.

Dar prieš parodą tam reikalui buvo sudarytas specialus komitetas iš Amerikos lietuvių muzikų ir kitų meno žinovų. Jie lankėsi visose kolonijose, skatindami chorų ir jaunųjų šokėjų grupes dalyvauti Lietuvos Dienos programoje. Nebuvo tikėtasi tokio nuostabaus pasisekimo, kokį regėjome tą dieną. Parodos aukštėje buvom nustebinti, radę ištisas virtines autobusus iš plačiausių apylinkių. O žmonių, žmonių! Dainininkės, tautiška drabužiais pasipuošusios tik švaistosi, ir ką manai! Vienų dainininkų atvyko daugiau 3000. O kiek tų palydovų! O žiūrovų prigūžėjo tiek, kad akimis vos užmatai.

Susitinku pažįstamą Bartulį, seną New Yorke gyventoją.

--Na, kaip patinka?

--Pone Dieve! Nejaugi čia visa Lietuva suvažiojo, ir iš kur čia tiek primarmėjo lietuvių?

--Palauk, kaimyne, juk žinai jau nuo seno, kad vien New Yorke yra apie 30,000 lietuvių. Tik jie labai išsklydę, kiti jau nutautėję. Jų vaikai vargiai bekalba lietuviškai. Bet gi aš, eidamas

liui, kad Lietuva dar gyva ir lietuviai -- kovojanti tauta.

Jei 1939 m. įstengėme suaukoti stambią sumą, kad išlaikytume lietuviškąjį paviljoną iki pabaigos, tai šių dienų sąlygomis reikia padaryti dar daugiau. Anuo metu uždariai buvo mažai. Jei kas uždirbdavo 50 dol. per savaitę, tai buvo didelė reikybė. Jei tuo metu aukotojas pasiryžo aukoti 5 dol., tai mums atrodo, jog dabar be sau skriaudęs tam reikalui pakloti 25 dol. ne tiek jau sunku.

Šiam reikalui komitetas išsiuntinėjo laiškus-atsiūkimų aukoti; neatsisakykite! Lietuviai ir lietuviškos, sukrusime ir atlikime savo pareigą.

Auką siųskime šiuo adresu: A. Šetikas, 84-11 101 st. St., Richmond Hill 18, N. Y.

DIRVOS NOVELĖS KONKURSUI rankraščiams paskutinė data 1964 m. kovo 31 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašininio rašymo puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašininio rašymo puslapių, tačiau toleruojamos išimties, atsižvelgiant į novelės siužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiu įteikti data: 1964 metų kovo mėnesio 31 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapvardžiu. Tas pats slapvardis užrašomas ant priedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1964 m. Dirvos pavasario šventėje. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje, atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu arba jos siužetą rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti ir ką rekomenduoti spausdinti. Jos sudėtis ir vieta bus paskelbta Dirvoje vėliau.

Mecenatas -- SIMAS KAŠELIONIS

Pleasure time...every time...enjoy a STROH'S
Taste what fire-brewing does for beer flavor!
It makes Stroh's lighter, smoother...refreshing as a welcoming smile. Have a Stroh's,
America's only fire-brewed beer.

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

PREMIUM QUALITY ALWAYS... POPULAR PRICES EVERYWHERE!

MOKAME

4 1/2%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjome kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone: Virginia 7-7747

John J. Kazanavskas, Pres.

DIRVA
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis. Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

LIETUVOS VĖLIAVA PARAPIJOJE

Stebėdami Visuotinąjį Katalikų Bažnyčios Susirinkimą Vatikane ir skelbdami išvadas iš jau padarytų nutarimų, ne vienas spaudos atstovų prieina išvados, kad tai esanti "pradžią naujos eros Katalikų Bažnyčioje". Tie nutarimai turės įleisti gilesnes šaknis bažnytinio gyvenimo praktikoje, kad pasirodytų sava įtaka į religinio gyvenimo formų pakitimus ir pritaikymą šių dienų tikinčiojo žmogaus dvasiai ir gilesniam jo prisirišimui parapijai ne vien dvasinė, bet ir organizacinė prasme.

Ypatingai nutarimas, suteikiantys vyskupams didesnę galią savo vyskupijos ribose tvarkyti katalikų reikalus ir atpalaidavus jų veiksmus nuo centralizuotų Vatikano Kurijos sprendimų ir formalumų iškelia vietos katalikų veiklos didesnio savarankiškumo galimybes. Toks nutarimas, savaime iškelia ne tik vyskupijų autoritetą, bet tuo pačiu ir paskirų parapijų reikšmę vietos vyskupijos ribose.

Iš lietuviškojo taško žiūrint, parapija yra neišskiriama lietuviškosios veiklos dalis. Kiek kartų skaitysime spaudoje ar pranešimuose apie lietuvių nuveiktus darbus praeityje, tiek kartų jų darbų sąrašuose rasime ir lietuviškų parapijų kūrimąsi, bažnyčių ir mokyklų statybą ir visokią kitokią veiklą, besispičiančią lietuvių parapijos organizacinėje plėtmėje.

Ir šiandien daugelį mūsų lituanistinių mokyklų randame prisiglaudusių po parapijos pastogę. Daugelyje vietovių parapija sudaro galimybes spiesti lietuviškai organizacinei veiklai, kuri kitu atveju, neturėdama tų sąlygų, gal ir iš viso nebeapsireikštų ir liktų išblaškyta.

Būtų netikslu šia proga nepaminti ir tų nuoskaudų, kurias lietuvių yra patyrę savo statytose ir įkurtose parapijose, nustoje tos lietuviškos šilimos, kurios jie tikėjosi sulauksią ir išlaikysią, padėjęs daug pastangų ir aukų tuos židinius kuriant.

Tačiau netikslu ir nenuoširdu lietuviškų parapijų veiklą matuoti tik vienu lazdos galu. Jei parapijose lietuviškumas kai kur atsидūrė antroje vietoje, lengva apkaltinti klebonus, tačiau retai išgirsime apkaltintus pačius parapijiečius.

Parapijos organizacijoje parapijiečių - pasauliečių įtaka priklauso nuo jų sugebėjimo jungtis į parapijos organizacinę ir administracinę darbą. Kiek toji pasauliečių įtaka tvirta kitų tautybių parapijose, tiek ji silpnoka ir mažiau reišdianti lietuviškose parapijose. Tačiau tos visos "kalbės" paprastai suverčiamos klebonui, ar jis iš tikrųjų bus kalbas, ar ne.

Ryškiu lietuviškumo plėtimosi parapijoje pavyzdžiu tarnauja šv. Jurgio parapija Clevelande. Tai sena lietuvių parapija, turėjusi lietuviškumo amplitūdžius ir atoslūgius, tačiau šiltesnis lietuviškumo vėjas pradėjo pūsti atkėlus į šią parapiją vėlionį kun. J. Bartį.

Staigi jo mirtis ne visus spėjo įtikinti gerais norais ir tautybės pamirštos parapijos tvarkymosi pastangomis. Nes gyvenime taip jau yra, kad kai duodi pirštą, daugelis nori visos rankos. Tačiau kun. klebono J. Barčio pradėtas darbas tautiniais pagrindais veikiančios parapijos ugdyme nesustojo. Jis pagyvėjo klebonu paskyrus kun. B. Ivanauską.

Tektų skirti atskiras rašiny šio gyvo, energijos kupino, geros nuotaikos klebono asmeniui ir jo darbams nušviesti. Tačiau šį kartą negalima praeiti nepastebėjus jo pamokslų, pasakytų lapkričio 3 d. Tame pamoksle, tarp kita ko, jis paskatino parapijiečius įgyti ir pastatyti bažnyčioje Lietuvos trispalvę. Tuo po pamaldų, be abejo, atsirado eilė mecenatų, pasisidūsiusių tą vėliavą padovanoti. Galimas dalykas, kad šv. Jurgio parapijos bažnyčioje Clevelande neužilgo matysime prezidento A. Smetonos įteiktą vėliavą Amerikos lietuvių sportininkams Pasaulio Lietuvių Olimpiados metu Kaune.

Gal kai kam tai atrodys faktų, neturinčių reikšmės mūsų "globalinei" politikai. Lygiai kaip daugeliui iš mūsų nei šilta nei šalta, ką nutars Vatikane susirinkę vyskupai ir kardinolai.

Mes, kaž kaip, nesame linkę atskirus, kad ir teigiamus reišdinius, įlieti į lietuviškąją visumą. Tiesa, tas faktas, išplaukęs iš klebono B. Ivanausko iniciatyvos, gi nėra nei pradžia, nei galas. Nei bažnyčioje giedamas Lietuvos himnas, nei prie altoriaus plėvesuojanti lietuvišką trispalvę nėra galutinu sprendimu. Džiugina pati iniciatyva ir toji dvasia, kuri skatina su gilesne meile ir prisirišimu išgyventi lietuviškųjų simbolių akivadoje augančią ir besiplečiančią lietuviškumo dvasią.

Toji klebono B. Ivanausko iniciatyva yra simbolinė. Nes vėliavos iškėlimas yra laimėjimo ženklas. Laimėjimas tuo labiau džiugus, kad pralaimėtojų pusėje lieka skepticizmas ir nepasitikėjimas. (j.č.)

LTS TORONTO SKYRIAUS NARIAI PASISAKĖ PRIEŠ SROVINES VAIKŲ ORGANIZACIJAS

Lietuvių Tautinės Sąjungos narių visumos susirinkime, kuris įvyko spalio 27 d. Lietuvių Namuose, buvo gyvai nagrinėjami jaunimo, tautinės spaudos ir kiti aktualūs klausimai. Platy įvadą į jaunimui keliamų problemų nagrinėjimą padarė inž. M. Meiliūnas. Prelegentas pažymėjo, kad jaunimo problema yra sena ir plati. Milijardai skiriamai jaunimo auklėjimui. Tačiau dažniais atvejais esą būna nukrypimai, kuriuos nelengva pramatyti. Mokslininkas lengvai gali apskaičiuoti raketos greitį ir pasakyti kur ji nusileis, bet išleisdamas pasivažinėti savo sūnų ar dukrą jis nežino kur jie sustos. Ne visuomet būna taip kaip tėvai arba vyresnieji nori. Jaunimo problema nėra lengva. Mūsų išeivijai ypatinai yra sunki, nes jai gresia dar ir nutautėjimo pavojus.

Jau šiandien matome, kad daug kas slysta iš lietuviško kelio, o kas bus už trijų kartų. Užkirsti kelią nutautėjimui reiškia reikėti esą duoti ką nors geresnio, kuo būtų galima susižavėti. Jaunimo įtraukimas į politinę veiklą ir jo indoktrinavimas partine kryptimi nėra naudingas. Nuomonių skirtumai veda prie nesantarvės ir dažnai būna skaudžių pamokų. Pav. Gogolio Tarasas Bulba ir rusų caras Jonas Žiaurasis, kaip žinome yra nužudė savo sūnus tik todėl, kad skyrėsi jų įsitikinimai ir galvojimas. Gyvenime tokių pavyzdžių galima rasti begales. Tačiau prelegentas tardamas, kad čia yra tik įvadas į diskusijas, aiškių išvadų daryti nesimė, o paliko apie jas pagalvoti patiems klausytojams.

Diskusijose dėl pranešimo dalyvavo M. Abromaitis, K. Kalendra, E. Jurkevičienė, J. Čekėkas, A. Statulevičius, Aug. Kuolas, V. Matulevičius ir kt. Diskusijos tikrai buvo gana gyvos ir įdomios. Jų eigoje buvo paliesyta pirminė lietuvišbės išlikimo tvirtovė šeima, toliau mokykla, bažnyčia, bendruomenė ir kitos ekonominės bei visuomenės bendro pobūdžio organizacijos.

Kiek ilgiau buvo sustota prie srovinų vaikų organizacijų. Žmonės organizuodami srovinės vaikų organizacijas atlieka ne vienįjimo, bet jau skaldymo darbą, kurio vaisiai išryškėja ne taip staigiai, o dažniausiai tik po kelių dešimtmečių. Lietuvių tauta iš netolimos praeities turėjo, rodos daug ko vienybės reikalų pasimokyti, bet jai vis dar, kaip matyti, tų pamokų negana. Tėvai turėtų rimtai pagalvoti ar verta vaikus įrašyti į srovinų organizacijų narius, kuriose jau iš mažens jie yra mokinami neapkęsti galbūt savo draugo, o kartais net ir brolio.

Jei vienybė yra laikoma pačiu pagrindiniu kovoje dėl laisvės ir egzistencijos siekimu, tai steigimas vaikų srovinų padalinių jau yra nukrypimas iš mūsų bendro kelio ir ieškojimas savųjų tarpe priešo.

Lietuvišbės išlikimo klausimu daugiau jūdromu turėtų rodyti patį bendruomenę. Jinai turėtų sudaryti sąlygas mažiesiems, kad jie su mūsų tėvyne Lietuva savo mintimis ir darbais tampčiau su-

siristų ir nesiskirtų. Todėl mums reikia stiprinti ir remti bendrines organizacijas, ugdyti pagarbą ir meilę lietuviui ir nepamiršti lietuvių kalbos. Taip pat buvo paliesta ir kai kurios negerovės, pasitaikančios švietimo srityje.

Tautinės spaudos rėmimo reikalu pranešimą padarė K. Kalendra. Nariai gyvai į tai reagavo pasižadėdami įsigyti Vilties draugijos naujų pajių. Skyrius iš savo kasos nutarė padidinti savo įnašus Vilties draugijoje 25 dol.

Susirinkimą pravedė P. Bastys ir sekretoriavo V. Petratis. Buvo pageidauta, kad iki naujų metų būtų sukvieistas dar bent vienas narių susirinkimas.

TORONTO

* PABALTIEČIŲ MOTERŲ priešpiečiuose Toronte, Bonvenuto restorane spalio 26 d. Aldona Augustinavičienė iš Clevelando skaitė paskaitą: "Moderni moteris ir jos moralinės pareigos". Paskaita ne vien tik gražiu jos perdavimu, bet ir savo turiniu buvo aktuali ir įdomi.

* LIETUVIŲ KREDITO KOPERATYVAS PARAMA ir šiais metais savo nariams išleidžia sieninį kalendorių.

* LIETUVIŲ VERSLININKŲ Sąjungos "Verslas" vadovybė yra atnaujiniusi investicijų reikalais pasitarimus panktadieniais Lietuvių Namuose, Verslo sąjungai vadovauja dr. J. Kaškelis.

MARTYNAS NASTOPKA PALYDĖTAS Į AMŽINYBĘ

Lietuvių senesniosios kartos veteranai pasitraukia iš gyvyjų tarpo į amžinybę. 1963 m. spalio 22 d. 11 val. nustojo plakusi širdis Martyno Nastopkos.

Martynas Nastokpa gimė 1879 m. kovo 28 d. Rimkuškių km. Biržų apskr., ūkininkų šeimoje. Jo tėvai buvo pažangūs ūkininkai. Sulaukė 4 vaikus: Petrą, Daratą, Martyną ir Stasį. Tėveliai stengėsi, kad vaikai įgytų mokslą. Vyr. sūnus Petras baigė veterinarijos mokslus ir vėliau Lietuvos universitete buvo docentu. Jauniausias Stasys pasinešė į karo mokslus. Rusijoje baigęs Karo Mokyklą, pirmam pasauliniam kare dalyvavo kautynėse, apdovanotas ordenais už pasižymėjimus. Lietuvai atgavus laisvę ir nepriklausomybę, grįžo į Lietuvą ir įstojo į kariuomenę, kurioje bebūdamas pasiekė generolo laipsnio. Mirė 1936 m. Martynas baigęs 4 kl. gimnazijos įstojo į Kursko Martininkų mokyklą ir ją baigęs tarnavo Vilniuje.

Gyvendamas Vilniuje susitinka su inž. Petru Vileišiu. Pastarasis pakvietė martininką Martyną prie tiltų statybos, Dirbdamas pas inž. P. Vileišį, kartu ir mokėsi. Išlaikė egzaminus ir gavo inžinieriaus padėjėjo laipsnį. Gavęs pasiūlymą, išvyksta į Jaltą, į rusų imperatoriaus "Nikolinską sad", kur teko atlikti irri-gacijos darbus. Ten dirbo iki pirmojo pasaulinio karo. Prasi-dėjęs karui, buvo mobilizuotas kaip atsargos karininkas ir paskiriamas į artilerijos brigadą Vilniuje. Būdamas kariuomenėje, dalyvavo kovose. Pasiekė štabo kapitono laipsnį. 1921 me-

A. A. M. Nastopka

tais grįžo į Lietuvą. Biržuose įsikūrus prekybos ir pramonės bendrovei "Agaras" buvo jos vedėju iki 1926 m. 1926 m. pakviestas į Žemės ūkio Ministeriją, žemės tvarkymo departamentan melioracijos sk. vyr. revizorium kur ir ėjo tas pareigas iki Sov. Rusijos okupacijos. Buvo apdovanotas Gedimino V laipsnio ordenu.

1944 m. rusų kariuomenei artėjant prie Kauno, Martynas su žmona Salomėja pasitraukė į Vokietiją, Regensburgą. Susidarius galimybėi emigruoti į Ameriką atvyko į Clevelandą, kur ir apsigyveno. Po kurio laiko gavo darbą prižiūrėti sodybą. Martynas mėgo daržininkystę ir sodininkystę, kur jį ir pasitiko mirtis.

Martynas Nastopka kaip jaunystėje, taip ir sulaukęs senatvės uoliai sekė lietuvių gyvenimą, sekė spaudą, lankė susirinkimus, pobūvius ir kitus parengimus. Tikėjosi sulaukti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, į ją ir grįžti. Tačiau Visagallo Dievo pašauktas iš gyvyjų anksčiau, negu kad tikėjosi.

Paliko liudinčias-čius: žmoną Salomėją, dukras: A. Švalbonienę, Karosieng, sūnų inž. Vytautą, daug artimų giminių, prietelių.

Į laidotuves buvo atvykę: kun. Neimonas iš Chicago, kuris atlaikė pamaldas, palydėjo ir tarė atsisveikinimo žodį; Kostas Kregždė iš Toronto, veter. gydyt. Jokūbas Kregždė su žmona ir dukra iš Cincinnati, Švalbonienė iš Brooklyno, Sakalas su žmona iš Hamiltono ir daug Clevelando liet. visuomenės. Kūnas buvo pašarvotas Della Jakubs & Son laidotuvių namuose, 6621 Edna Ave.

L. Žvirkalnis

AUSTRALIJA

LIETUVIŲ PAVEIKSLAI VALSTYB. GALERIJOSE

Iš senesniai vykusios grafikų parodos Sydnėjūje Queenslando valst. Meno galerija Brisbanėje pirkio 5 kūrinius, jų tarp jų mūsų dailininkų Vaclovo Rato, Henriko Šalkausko ir Algirdo Šimkūno darbai.

Malonu pažymėti, kad šiuo metu lietuvių dailininkų kūrinių turi visos didžiosios meno galerijos Australijoje.

Spalio 20 d. Chicagoje Jaunimo Centre Lietuvių Istorijos Draugija suruošė Lietuvos Karaliaus Mindaugo 700 metų mirties sukakties minėjimą. Paskaitą apie karalių Mindaugą skaitė kun. dr. K. Matulaitis. Paskaitos pasiklausyti buvo susirinkę jaunimas ir senimas. V.A. Račkauskio nuotrauka

Sydneyje priemiesčio Cabromatta, Australijoje, lietuviai su Bachunais prie vaišių stalo. Sėdi iš kairės: Ališauskienė, Grybas, Čilvinienė, Grybienė, Migevičius, Daukienė, Bachunas, kun. P. Butkus, Bachunienė, Daukus, Šapronas, Kiverienė, Statkus, Vilkaitis, Žygienė, Petniūnas. Stovi: Bitinas, Alekna ir Statkuvienė.

AKIMIRKOS

Bronys Raila

Dievų takais

Abstraktinis menas, per pastarųjų porą trejetą dešimtmečių nusiaubęs Vakarų pasaulį, nebėra sensacija. Jis ima darytis beveik nuobodus, per daug visur vienodas, suniveliavęs daugumos dailininkų ir skulptorių individualybę, tūkstančiais kartų atkartojantis tas pačias formas ar jų chaosą, taigi tapęs jau "akademiniu", neatskleidęs kokių tikrai naujų ir pažymėtinų dvasinių idėjų. Jo likimas, kaip ir kiekvienos mados menuose ar drabužiuose: logiškas, natūralus, lyg saulės kelionė per akiratį nuo aušros ligi laidos.

Bet ar iškilsimos meno srovės žengs du žingsniu atgal, ar tris žingsnius į šoną, ar vieną žingsnį pirmyn, -- naujasis menas jau niekada nebebus toks, kaip prieš abstraktizmo gaidynę. Abstraktistai - ekspresionistai - meno formas ir išraiškos priemones įnešė pakankamai daug naujo, paįvairino žmogiškojo žaismo polinkius ir praplėtė skonio akiračius. Visa tai neliks be pėdsakų. Tatai reikia pripažinti, sutikti ir gal net džiaugtis.

Ir bent keliolika šio laikraščio skaitytojų būtume buvę žymiai daugiau dėkingi dailininkui J. Bagdonui, jei abstraktinio meno problemą jis būtų plačiau panagrinėjęs savo amato ribose, meno plotmėje, kaip tapybos ir skulptūros formų ir stilių raidos vėliausiąją, jam labai patinkamą etapą.

Bet jis -- ne! Jam būtinai universalinti, filosofuoti apie žmonių, apie kovą už gerį ir grožį, apie dvasines jėgas, žmogaus mistinę prigimtį ir chaotišką gamtą. Lyg būtų nepataikęs savo pašaukimą. Ir tos gerbtinos pastangos, dėja, taip smulkiai sumaltos, kad suplyti į skeptiko kritikos rėtį -- viskas išbyra.

Na, tegu ir ta "chaotiška gamta", į kurią, anot J. Bagdono, veržiasi abstraktinis dailininkas, jos nekopijuodamas, o tik dvasinių galių ieškodamas. Ta "chaotiška gamta", kurios jėgas "žmogus surikiuoja tikslųjų mokslų pagalba" ir tuomet jos "nusagaliną fizinių žmogų" ... navainkuoja!

Argi gamta yra chaotiška? Mokslas berods taip netvirtina, o judeokrikščioniškoji filosofija kietai teigia, kad visata, taigi, ir jos gamta, pirmapradžio Kūrėjo yra puikiai ir preciziškai su tvarkyta. Viskas joje tikslinga, priežastinga, nuostabiai gerai surikiuota, turi savo paskirtį ir veikia laikrodžio tikslumu. Jei

pasitaiko žemės drebėjimų, chaotiškų uraganų, tai ir jie turi savo priežastis, vyksta pagal tikslus gamtos dėsnius ir net kartais būna numatyti kaip bausmė žmogui už per stambius nuodėmiavimus...

Jau greičiau dažno abstraktisto atsitiktinai išsukinės "mistiškos" figūros ir dažų pritaikytos drobės yra chaotiškos, o ne gamta.

Bet J. Bagdono abstraktinis menas siekia dar toliau.

Jis nori žmogui parodyti dvasinį grožį ir jo "turtinę mistinę prigimtį." Jis ryžiasi "įvesti žmogų į turtinę jam dar mažai tepažįstama dvasinę, metafizinę pasaulį, kad jis ten rastų nesuinteresuotą grožį ir gerį" (lyg tartum mes ligšiol būtume nesuinteresuoti gėriu ir grožiu?).

Jis užsimojęs žmogų "nugręžti nuo jo fizinės struktūros ir pastatyti prieš komplikuatą dvasinį pasaulį, kuris turėtų padaryti žmogų laimingesniu, išsivadavusiu nuo skausmo ir kančios"!

Argi būtina menui statyti tokius uždavinius, kurie nėra jo tiesiogine paskirtimi ar visiškai neįvykdomi, nes prasišlenkia su fizine ir mistine žmogaus prigimtimi?

Iš ilgoko patyrimo mes žinome, kad žmogus turėjo ir turės savyje ar santykiuose su pasauliu įvairių konfliktų, taigi, ir dvasinių kentėjimų. Taip pat jam lemta didesni ar mažesni fiziniai skausmai, nes jis dar nėra nemirtingas. "Išvaduoti" žmogų nuo skausmo ir kančios kol kas galėjo žadėti tik religijos. Ir tai ne šiame gyvenime, o po mirties ir ne kiekvieną, o tik gerąjį, nusipelnusį, išrinktąjį. Gautama Buddha tokiame pažadėjo Nirvaną, Kristus -- Rojų, Mahomedas -- dar pagerintą, linksmesnį Rojų. O Bagdonas mums dar gyviems prižada -- abstraktinį Meną... Gal tai ir nėra visiškai absurdas, nes ir agnostikas Andre Malraux mėgina mums įkalbėti, kad ateityje menas žmogui užims dabartinės religijos vietą.

Ši misija mūsų abstraktinio meno filosofą jau nuosekliai veda ligi viršūnės. Jis mums paaiškina, kad "dailininkui abstraktistui šiandien visai nerūpi pakartoti jau sukurtas ir kasdien visiems matomas formas ir daiktus... Vietoj pakartojęs tą, kas

jau sukurta, kas jau turėjo savo pirmąjį kūrėją, jis pats kuria, pats ieško visai naujų dar nematytų formų"... Tą pačią mintį seniau ėję Literatūros Lankai buvo nusakę kitais žodžiais iš ispaniškų šaltinių: šių dienų dailininkai bando sukurti naujus pasaulius!

Ligšiol buvo įprasta galvoti, kad naujus pasaulius ar visiškai naujus daiktus gali sukurti tik dievai ar bent dievišką pajėgumą turintieji ypatingi žmonės. Aš vis dar priklausyčiau prie tų, kurie sutinka ir mėgsta pripažinti žmogui labai dideles galias, bet ne taip baisiai toli siekiančias.

Pagaliau, jeigu jau tektų nusileisti ir dailininkui abstraktistui pripažinti šią dievišką galią, tai ant jo pečių kristų dar baisesnė atsakomybė. Jis turėtų būti nepaprastai gilaus intelekto, neregėtų talentų, išmintimi viršyti įmantriausius filosofus, nuojauta ir įžvalgumu daiktų ir pasaulių kūrimu pralenkti technologus ir visus eilinius stebukladarius.

Ar tuo ne per daug būtų reikalaujama iš dailininko? Ar ne per mažai jam trumpame gyvenime būtų paliekama laiko pabūti šiaip sau normaliu žmogui, šauniu bohemičiu, mėgstančiu protarpiais išlenkti papildomą vyno taurę, gražias moteris ir linksmų draugų kompaniją; -- žodžiu, būti geru dailininku, bet ne intelektualizmo antžmogiu ar Nobelio premijos vertu filosofu?

Jei J. Bagdono teorijos virstų privalomais dailės dėsniais, man rodos, ką nors vertingo nutaptų ar išskaptuoti begalėtų tik geriausieji chemikai, astronomai ir astronautai, egzistencializmo filosofai ir panašūs einšteina.

19 amžiaus pradžioje irgi buvo sąjūdis, daugiausia literatūroje, -- romantizmas. Lordas Byronas, Victor Hugo, Adomas Mickevičius, galybės kitų antžmogių paskelbė, tarp kitko, genijaus kultą: kūrėjas suranda naujus pasaulius ir gilesnes tiesas, jis kuria grožį ir etikos įstatymus, jis nevaržomas, kaip paukštis dausose, skraido viršum tamsios ir aklos minios...

Tad ir dail J. Bagdono pastarasis manifestas man labai naujoviškai neskamba. Jis greičiau atliepia pusėtina senokas gaidas. Tik kai kurios jo pažintų išvados yra dar griežtesnės

Dail. J. Mieliulio kūrinys "Ecce homo" kuris bus išstatytas lapkričio 16-24 d. Chicagoje Čiurlionio galerijoje vykstančioje trijų dailininkų (Mieliulio, Petrikonio ir Vaitiekūno) parodoje.

ir pasakomos su retunediplomatiškumu.

Dirvos reporteris jam pastatė paprastą klausimą: kaip galima suprasti abstraktinio kūrinio vertę? Bagdonas atsakė nepaprastai, tokiais žodžiais: "Tik kūrėjas supranta ir pažįsta savo kūrinį. Kitas neturi teisės to kūrinio pažinti besąlygiškai. Jis turi teisę tik džiaugtis, rasti ar nerasti grožio ir gėrio, išgyventi ar neišgyventi estetinį pasitenkinimą"...

Taigi, žitrovo, meno mėgėjo ar ir gilaus žinovo teisės dabar smarkiai suvaržytos. Jis turi teisę tik džiaugtis, rasti ir išgyventi estetikos metafiziką. Bagdonas reikšmingai nutyli jam teisę nors pareikšti savo neradimus ar nepasitenkinimus.

Ši pažūra į meno pažinimo labirintus vargiai priimtina menui iš viso, o juo labiau abstraktiniam menui. Supratimui ar pažinimui reikia racionalių elementų, pagrindo, tvarkos, davinų, logikos galimybių. Kur jų nėra, supratimo ar pažinimo aktas negali įvykti, o lieka tik pažinimui nepasiduodanti "mistiškos prigimtis", nežiūrint, kiek "turtinę" ji būtų įvyksta ne supratimas, o "išgyvenimas".

Nebeminint kitų Bagdono tezių, dėl vienos mane ima liūdesys. Jis kaip kirviu kerta pareikšdamas, kad dailininkui abstraktistui "neįdomu nei saulėlydžiai, nei saulėtekiai, nei medžių atspindėjimas upelyje. Jam įdomu tik šviesos ir tamsos problema"...

Šviesos ir tamsos problema buvo labai įdomi jau Rembrandtui (1606-1669). Paskui 19 am-

žiaus impresionistams, ir daug kam. Neliesiu ašarų, jei šių dienų dailininkas nebesidomės saulėtekiais ir saulėlydžiais, kurie įvyksta gal tikrai per dažnai, nes kiekvieną dieną, nors ir nerastai, tokiais žodžiais: "Tik kūrėjas supranta ir pažįsta savo kūrinį. Kitas neturi teisės to kūrinio pažinti besąlygiškai. Jis turi teisę tik džiaugtis, rasti ar nerasti grožio ir gėrio, išgyventi ar neišgyventi estetinį pasitenkinimą"...

Bet dėl upelių išgijimo ir medžių atspindėjimo jų vandenyje, tai negaliu, -- man toks žiaurumas širdį plėšo. Gal jums kitur tokios akvarelės ligi koktumo nusibodo, bet ne mums pietinėje Kalifornijoje. Mūsų upės čia tai kaip ir ne upės, o tik jų pėdsakai smėlio sacharose, tarp akmenų ir uolų. Kaip būtų gera, kaip svajinga, kad čia nuolat tyliai ir lėtai čiurlentų upeliai, o jų vandenyje atspindėtų palmės ar eukaliptai! Dabar jie atspindi tik maldymosi baseinuose ar dirbtiniuose prūduose, bet tai taip technologiška, taip netikrai poetiška.

Medžių atspindėjimas upelyje mums būtų mistika, gili metafizika, naujos gyvenime nematytos formos ir nauji pasauliai. Tikrai abstrakčiai! Joje mes dar rastume grožio ir išgyventume

estetinį pasitenkinimą. Ši tema mums būtų besąlygiškai suprantama, nors visai nereali. Mums abstraktisto kūriniai, jeigu jie panašūs tik į chaotiškus Grand Canyon reginius, yra vulgarus realizmas, nebeteikiantis jokių aukštesnių pergyvenimų...

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAI,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę
PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
CLEVELAND 24

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, parduodanti importuotus ir vietos fabrikų baldus. Kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PROspect 8 - 5875
3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-1226

Abi krautuvės atidarytos pirmąd. ir ketvirtąd. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

Svarbus pranešimas siuntinių
į Lietuvą siuntėjams!

Artinasi Kalėdos, dabar yra pats laikas siuntinius siųsti, kad jie Lietuvoje šventėm būtų gauti.

Viena iš patikimiausių Amerikoje siuntimo firmų yra licenzijuota bendrovė Cosmos Parcel Express Corporation, per kurią siuntiniai yra betarpiiai siunčiami tiesiai į Vilnių.

Šios bendrovės du Lietuviški skyriai randasi Chicagoje: 3212 So. Halsted St., tel. CA 5-1864 Chicago 8, III.; 2439 West 69th St., tel. WA 5-2737 Chicago 29, III.

Siųsdami per tas lietuviškas įstaigas siuntinius, Jūs esate pilnai garantuoti, jog siuntiniai bus tvarkingai supakuoti, tuoj pat išsiųsti tiesiai į Lietuvą ir pasieks gavėją po 5-6 savaitių.

Ten pat didžiausias pasirinkimas, urmo sandėlio kainomis visų medžiagų ir prekių kurios tinka siuntimui.

Cosmos įgaliotu atstovu Chicagoje yra Edvardas Žukauskas.

Šitoje firmoje pradėjo taip pat dirbti, ilgą laiką toje srityje dirbęs ir siuntinių siuntėjams žinomas Vytautas Žukauskas.

Taigi visais siuntimo ir informacijų reikalais kreipkitės pa-minėtu adresu 2439 W. 69 St., tel. WA-5-2737 arba 3212 So. Halsted St., tel. CA 5-1864. Būsime tikrai kuo geriausiai aptarnauti ir pilnai patenkinti.

KAI RUSAI ATEINA

(IŠTRAUKA IŠ KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

[39] ROBERT RAID

Staiga ruso rankoje atsiranda revolveris.

-- Aš čia pat vietoje jus nudėsiu, Raidai! Nudobsiu kaip šunį! Aš tik nusišypsau.

-- Tamsta mus ilgai už nosies vedžiojote, Raidai. Užtenkamai ilgai vaidinote popierinį herojų! Mes iš tikrųjų tamstos kaukę palai-kėm tikra. Tačiau kai Leonas Sepp (L. Sepp buvęs nepriklausomoje Estijoje pramonės ministras, Vert.) jau sumintas jums raktus įteikė, tada kaukę nukrito, Raidai! Žaidimą pralošėte! Tik atidengdamas savo kortas galite išsigelbėti!

-- Nieko neturiu pasakyti.

Rusas atsistoja ir eina prie manęs. Šnypsdami išsprūsta žodžiai: -- Mes vistiek tamsta priversime kalbėti, net ir tamstą, Robertai Raidai! Mes žinome savo metodus! Mes tamstą...

-- Atiduosite šlyšteininei, Ivanai Maksimovičai, Negi ir jūs tikite, kad toji kuprė išgaus iš manęs daugiau, negu kad išgavo iš kitų?

Ypatingasai įgaliorinis pakelia galvą ir žiūri pro šalį. Jo balsas vėl šaltas ir ramus.

-- Mes turėjome vieną sekį, kuris buvo užtikęs pėdsakus jūsų pogrindžio sąjūdžio ir jau beveik buvo priartėjęs prie tikslo. Tai buvo mūs geriausias žvalgas. Jis nudėjo ir tamstos draugą Nomme priemiestyje, kuris operavo radijo siųstuvu. Jisai -- mūsų žvalgas gruodžio 27 d. lankėsi ir pas tamstą! Sausio pradžioje jis buvo atrastas negyvas.

Rusas pasilenkia, barbandamas pirštais į stalą.

-- Jisai buvo mūsų geriausias ir patikimiausias vyras, nors ir apmokamas šnipas, paprastas purvinas šnipelis, dirbęs už pinigų. Mes dabar nesiaiškinsime, kas atsakingas dėl jo mirties. Šiuo metu nėra jau taip svarbu, šnipas tol įdomus, kol jis tiekia įdomios medžiagos. Negyvas agentas -- tik mėšlas, daugiau niekas!

Iš kišenės jis išsitraukia parkerį.

-- Gerai apsigalvokite, Raidai. Neatsakysite į mano klausimus, aš čia pat pasirašau tamstos mirties sprendimą! Na?

Kada gi šitas pokalbis baigsis? Aš taip pavargęs! Mama ir Elfi manęs lauks. Šiandien toks gražus oras. Bet greit, greit jau artėja pabaiga. Jeigu jie mane tikrai sušaudytų, būčiau tikrai laimingas!

-- Na? Turite man ką pasakyti, Raidai?

-- Nieko.

Rusas tik pasižiūri į mane ir pasirašo. Tada jis paspaudžia mygtuką -- du enkavedistai įeina vidun.

-- Išvest ir sušaudyti! -- Dar kartą jis kreipiasi į mane: -- Gaila, Raidai, bet -- tamstos valia.

Kumščiai pakelia mane iš kėdės ir ištumia pro duris. Mes einame ilgais, ilgais koridoriais. Sienos, sienos, sargybiniai kertės. Neaiškūs pavidalai. Laiptai baisiai purvini. Sienos, pilkos sienos. Pro langą pastebiu mėlyną dėmelę. Tai dangus. Dangus? Vargšė Elfi, Mama neišlaikys. -- Pilkos sienos.

Rusyje dega stiprios lempos. Prieš mane atsiveria durys. Saldus kvapas trenkia į mane.

-- Išsirengti!

Aš nusirengiu. Kas čia tokio? Argi ne tas pats mirti apsirengusiam ar nuogam? Galiausiai nusiimu Elfi padovanotą grandinėle su kryželiu, akimirksniai palaikau šią dovaną delne. Elfi man buvo atidavusi savo konfirmacijos kryželį. Kada tai buvo? Prieš dešimtmečius...

-- Greičiau!

Ir vėl durys. Akmeninės grindys šlapios ir purvinos. Kulų žymės sienose. Visur pakvipt krauju. Ant sienų rudos dėmės.

-- Nusigriebk į sieną.

-- Norėčiau...

-- Sukis į sieną, kalės vaike, kitaip...

Stoviu veidu į sieną, už savęs girdžiu trakstelėjimą. Revolveris. Greit viskas baigsis. Taip tylu, taip neišsakomai ramu! Esu toks vienas! Tuojau, tuojau! Pagaliau.

Už manęs kieti žingsniai. Tada šiurkštus balsas:

-- Atgal grąžinti!

Užnugary vyras kažką sumurma. Vėl pasigirsta trakstelėjimas.

-- Skubiai vilkis!

Vėl einu gilčiomis grindimis, pasiimu nuo suolo savo drabužius. Trūksta kryželio, žiedo, laikrodžio. Apsivelku. Šalia manęs kantriai laukia trys vyrai.

-- Einam!

Kodėl? Ko dar iš manęs nori? Argi tebesu dar gyvas? Negi koridorius taip baisiai prirūktas? Kodėl gi jie manęs paprasčiausiai nenušauja? Pagaliau tas pats -- juk vistiek jau negyvenu.

-- Na, drauge Raidai? Sėskitės! Cigaretę?

Ypatingasis įgaliorinis pakiaša man cigarečių dėžutę, uždega. Keista -- aš rūkau!

Veidas priešais mane šypteli.

Dabar jums aišku, Raidai! Dar vis tebenorite mirti? Dar vis ty-lėsite? O gal jau pragudrėjote?

Aš atsistoju.

-- Prašau -- sušaudykite mane!

(Bus daugiau)

Pranas Gailius Chicagoje

Paryžiuje gyvena keletas lietuvių dailininkų, kurių vardai vis garsėja meno pasaulyje. Vienas jų yra dail. Pranas Gailius žinomas PRANO vardu. Atvykęs jam trumpam vizitui į Ameriką, Chicagoje Čiurlionio Galerijoje Santaros - Šviesos Federacia ruošia jo darbų parodą, kuri atidaro ma lapkričio 8 d. 8 val. vakare ir tęsis tik iki lapkričio 14 dienos. Norėdami Dirvos skaitytojus supažindinti su šiuo retu svečiu patiekėme jam keletą klausimų.

Raimundas Mieželis

-- Kaip apibūdintumėte dabartinį gyvenimą Paryžiuje? Ar su tiktumėte su kai kur skelbiama nuomone, kad Paryžius po truputį nustoja savo reikšmės kaip pasaulio meno centras?

-- Paryžius šiuo metu jaučiasi kaip po ligos. Iš estetiškos ir komercinės pusės. Jau keletą metų kaip figuratyviškieji ir abstraktiškiesiems menininkai atvirai ginčijasi. Ginčas iš komercinės pusės vykdo gana nekokioje padėtyje. Iš to ginčo ir išsivystė dabar Paryžiuje esanti aktuali srovė, vadinama "La nouvelle figuration" (nauja figuracija). Šitos naujos srovės tapytojai gana dažnai pasirodo Paryžiuje ir kitų kraštų meno centruose. Tarp jų yra ne tik Paryžiuje gyvenantieji tapytojai, bet ir užsieny, kaip pav. Anglijoj ar Vokietijoj. Apibrėžti "naują figuraciją" gana sunku. Tapytojai, kurie prie to judėjimo arčiau ar toliau priklauso, išoriniai iš jų darbų sunkiai atskiriami. Tai būtų lyg išoriškos realybės laužimas, norint prieiti prie realybės -- kitos.

Paryžius, kaip visi didieji meno centrai, turi aukštų periodų ir po jų, galima pasakyti, ateina ieškojimų momentai. Tais ieškojimų periodais ir jaučiama svetimų mokyklų koncepcinė įtaka, bet kad Paryžius nustotų reikšmės, to nemanau. Kad vienas meno centras (ir jau keletą amžių esąs tik vienas) nustotų reikšmės, reiktų, kad kur nors atsirastų kitas, turįs užtektinai ne tik dinamizmo, bet ir tam dinamizmui reikalingą pagrindą. Tokio centro dar niekur nematome, nors šiuo metu viso pasaulio tapyba turi tendenciją daugiau bendrintis, negu ieškoti savotiško originalumo. To galime net gailėtis.

-- Kaip lietuviai dailininkai gyvena Paryžiuje, specifiškiau klausiant, kaip dažnai ruošiamos parodos, kaip jos yra publikos lankomos, kaip sekasi susitvarkyti finansiniai ir t.t.?

Dail. Pranas Gailius

-- Lietuvių tapytojų gyvenančių ir priklausančių prie Paryžiaus mokyklos nėra daug. Jų yra tik keletas: dail. V. Kasiulis ir skulptorius A. Mončys suruošia parodas gana dažnai. Aš pats taip pat esu suruošęs visą eilę parodų Paryžiuje. Paryžių galerijos yra viena prie kitos, taip kad tuose galerijų kvartaluose šeštadieniais pasivaikščiotojų yra daug prancūzų ir svetimsalių, tarp kurių kartais pasitaiko ir pirkėjų.

-- Ar patartumėte mūsų jauniems dailininkams nors trumpam laikui nuvykti į Paryžių studijoms?

-- Visada patarsiu jaunam, net ir mažiau jaunam, dailininkui ap-
lėtis.

lankyti ir jeigu galima pagyventi ilgiau Paryžiuje. Paryžius yra ne tik meno centras bet ir jo dvasia. Kūrybinė atmosfera yra ne tik galerijose ir muziejuose, bet ir iš jų išėjus: gatvėje, ore. Nie-

kur tikriausia nejauciama tokia meno dvasinė pikancija kuri yra reikalinga tapytojui, kaip Paryžiuje.

-- Kokie yra Jūsų pirmieji įspūdžiai apie meninį gyvenimą Amerikoje?

-- Daug jų nėra. Ką tik atvažiavus dar nebuvo daug progų. Galiausiai pasakyti, kad bevaikstant New Yorke galerijoj kurią mačiau, daugumoj įstatyti buvo Paryžiaus didieji dailininkai.

-- Kaip ilgai planuojate svečiuotis Amerikoje ir koks yra Jūsų vizito pagrindinis tikslas?

-- Amerikoje liksiu maždaug du mėnesius. Chicagoje apie šešias savaites ir prieš grįžtant

Pranas Gailius

Metamorphozė (grafika)

Pranas Gailius

Akvarelė

keletą savičių New Yorke. Atvažiavau aplankyti savo namiškių, kurių labai ilgai nebuvau matęs. Ta proga susidarė galimybės suruošti parodą Čiurlionio galerijoje Chicagoje. Man labai malonu, kad mano pirmą parodą Amerikoje bus viename lietuvių kultūriniame centre.

-- Kaip apibūdintumėte savo kūrybą?

-- Aš būčiau arčiausiai, kaip anksčiau minėjau, prie tos "la nouvelle figuration" srovės dirbančių tapytojų. Bet sakoma, kad kūrėjo turtas susidaro jaunuose metuose, jo dvasinis gyvenimas subręsta gana anksti, nors ir gyvenant Paryžiuje, matant ir apsvaigint visą eilę plastiškų problemų. Tai kas tose formose ir ritmuose gyvena ir jas judina yra asmeniškias dalykas. Tapyba nėra sentimentalizmo klausimas. Dailininkas ieško kad išreikštų išorinio pasaulio formom savo paties asmeniškios dramos įtemimą.

-- Kokia yra Jūsų pažiūra į modernų meną ir kaip vertinate nuomone, kad dailininkai turėtų kurti "tautišką" meną?

-- Modernioji tapyba išlaisvino tapytoją nuo antraeilių problemų. Pav. tapytojas jaučia ir mato savyje raudonos spalvos išgyvenimą. Jeigu jam reikia, kad

išreikšti tą raudoną įspūdį, tapyti pavyzdžiui raudoną stalą ar puodą, jis tam raudonumui duoda tikslą, kurio jis neturėjo. Plastiškai jis eikvoja savo jėgas netikslioje problemoje, kadangi sunkumas lieka tas pats, tik jis nėra nukreiptas nuo pirmo vidinio įspūdžio, kurį ir reikia išreikšti. Tapyba yra subrendusi ir jai klestėti literatūriško realizmo nebereikia.

Kurti tautišką meną ir būti tautišku tapytoju, jau yra du skirtingi dalykai. Asmeniškai jaučiu kad negalima būti tautišku taip, kaip norėtų tautiečiai -- ir kad neįmanoma juo nebūti. Yra menininkų ir kitose meno šakose pas kuriuos ta koncepcija yra harmoniškai susiliejusi, pav. pas Chopin, Kadinsky, Čiurlionį. Tikiuosi prie to kuo arčiau prieiti.

BOSTON

Brangus Tautieti,

Gyvename visokių galimybių ir netikėtumų laikais. Šiandien pasaulyje eina žūtbūtinė kova tarp gėrio ir blogio, tarp laisvės ir vergijos, tarp išlikimo ir sunaikinimo. Blovis komunizmo priedangoje yra toks klaidingas, grasinantis ir žudantis, kad laisvasis pasaulis nebepajėgia jam atsisipirti ir gyvena baimės, nevilties ir desperacijos būklėje. Pagaliau ateis toji lemiamoji diena, kada pasaulis pabus iš baimės ir desperacijos snaudulio ir užvirs žūtbūtinė kova tarp laisvės ir vergijos. Tad ir mes ruošimės tai kovai, nes mūsų ir mūsų tautos likimas priklauso nuo mūsų pačių ir laimėsime tiek, kiek tiems įvykiams būsime pasirusę.

Remkime mūsų veiklos centrų kovoję dėl Lietuvos ir kitų pavergtų tautų laisvės. Padėkime jiems dalyvauti politiniuose susiavimuose, konferencijose ir seimuose, padėkime jiems rengti menocido parodas, leisti kitomis kalbomis informacinius biuletenius, brošiūras ir knygas ir aiškinti mūsų tėvynės ir kitų pavergtų tautų tragišką būklę. Patys aktyviai dalyvaukime toje kovoje rašdami rezolucijas ir lai-

kus kongresmanams, gubernatoriams ir kitų tautų atstovams aiškindami rusiško imperializmo grėsmę laisvajam pasauliui. Kongrese jau turime 35 rezoliucijas Lietuvos raikalu; tai mūsų pasižventėlių tautiečių gražus darbas!

Taip pat būkime vieningi ir ugdykime savyje lietuvišką dvasią. Kad mes ir mūsų būsimosios kartos nenutautėtų, remkime savąsias lietuviškas parapijas, lituanistikos mokyklas, lietuviškas gimnazijas, lietuvišką pedagoginį institutą, lietuviškas dainų šventes, teatrų, chorų ir tautinių šokių ansamblius. Remkime ir palaikykime lietuvišką spaudą ir knygas.

Tam milžiniškam aparatui sukurti ir darbams vykdyti reikia daug žmonių ir lėšų. Vienkartinėmis aukomis tų darbų neįvykdysime, todėl junkimės visi į Lietuvii Fondą ir sudarykime pastovų ir didelį kapitalą, kad iš procentų būtų galima tuos darbus atlikti. Jau vieno milijono kapitalas mums duos apie 45,000 dolerių palūkanų! Vadinasi, mūsų paaukotas pinigais dirbs už mus ir rems lietuviškus reikalus!

Mielas ir brangus tautieti, paaukodamas Lietuvii Fondui keletą šimtinių ar tūkstantinę atlik si didelį darbą savo mielos ir brangios tėvynės labui. Laiko dantys sunaikina akmenis ir mūro paminklus, gi tavo auka Lietuvii Fondui pastatys tau amžiną paminklą ir būsimosios kartos niekad tavęs neužmirš ir tavo vardas liks įamžintas garbingųjų tautiečių eilėse.

Aukais rinko šievajaus komiteto nariai: Antanas Skudzinškas, Bronius Paliulis, Paulina Kalvaitienė, Juozas Ambrozaitis, Edmundas Cibas, Stasys K. Griganiavičius, Vytautas Izbičkas, Povilas Jančauskas, Antanas Kriščiūnas, Juozas R. Šaras, Kazimieras Šimėnas, Jonas Venckus, Bronius Utenis ir Feliksas A. Zaleskas.

PLOKŠTELIŲ ALBUMAS

Izidorius Vasilūnas smuiku įgrojo Vytenii Vasilūnui pianinu pritariant ir išleido 2-ųjų plokštelių albumą. Jose įgrota Gruodžio, Banačio ir Gaidelio lietuviškos sonatos. Plokštelių galima gauti Lith. Music Recording Co. Post Office Box 372, Cambridge 39, Mass.

* STUDENTŲ STUDIŲ DIE-NOSE iš Bostone studijuojančių apie 75 studentų, dalyvavo 31 studentas-tė. Paskaitas skaitė dr. Juozas Navickas, D. Skirmuntaitė, L. Baškauskaitė, P. Žigas ir V. Montautas.

* SIMFONINĮ KONCERTĄ rengia So. Bostone lietuviškas Melrose orkestras, diriguojamas Jeronimo Kačinskio gruodžio mėn. 8 dieną.

* LIET. PIL. DR-JOS So. Boston klubo pirmas aukštas naujai atremontuotas ir gražiai dekoruotas. Jo atidarymas įvyko spalio 26 d. Dalyvavo daug klubo narių.

* JŪRŲ SKAUTŲ Nemuno Tuntas spalio 27 d. atšventė savo 2-ųjų metų gyvavimo sukaktį. Ta proga buvo gauta sveikinimų. Direkciją pasveikino Jūsų Skautininkas Ed. Vengianskas.

* ALT S-GOS WORCESTERIO skyriaus surengtame bankete dalyvavo daug bostoniškų. Buvo nuvykęs pirm. A. Matjoška, išd. inž. E. Cibas, p. Ambraziejai, Posius, komp. Gaidelis, Žukauskai ir d.k. Bostoniškiai patenkinti grįžo ir džiaugėsi gražių skyrių narių bendradarbiavimu.

Pranas Gailius

Ekspresija profilyje (grafika)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. ANTIQUE. Four Roses 86 proof Str. Burb. Whiskey 5th \$3.98
2. BARNETT Prancūziškas konjakas 5th \$4.98
3. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediška 5th \$3.98
4. Import. 6 metų CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98

5. NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
6. METAXA. Graikų brandy, 90 proof 5th \$5.75
7. VAT 69 SCOTCH Whiskey 5th \$4.98
8. BORDEAUX French vine 5th \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

BALTIJOS AIDŲ radijo programos lietuvių skyriaus vedėjas Jonas Daugėla ir pranešėja Aldona Balčiūnaitė. Baltijos Aidų radijo programa transliuojama pirmadieniais nuo 8 - 9 val. vak. per WXEN-FM (106,5 mpc) stotį sutelktinėmis Clevelando lietuvių, latvių ir estų pastangomis.

BALTIJOS AIDAMS VIENERI METAI

Lygiai prieš vienerius metus t.y. 1962 m. lapkričio m. 5 d. 8 val. vakaro iš Clevelando WXEN-FM (106,5 mpc.) radijo stoties ilgametis "Tėvynės Garsų" radijo programos vedėjas Juozas Stempužis pranešė, kad per šią stotį pradėdama nauja pabaltiečių radijo programa "Baltijos Aidai" (Baltic Echoes). Ir nuo to vakaro per visus šiuos metus lietuvių, latvių ir estų radijo bendradarbiai savo gimtosiomis ir anglų kalbomis stengėsi esmingiau supažindinti radijo klausytojus su komunizmo žiauria okupacija, pabaltijo tautų nepalilstamomis pastangomis jos atsikratyti, tautų kasdieninių gyvenimų už geležinės uždangos ir politinės emigracijos narių ir jų organizacijų žygiais tautos išlaisvinimo kovai paremti.

Lietuviškąją šios programos dalį globoti ir organizuoti pasėmė Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius. Programos pagrindą sudaro anglų kalba komentaras, kuriame daugiausia nusakomi bėgamieji šio krašto politikos įvykiai ir nauji reiškiniai, įvertinant juos iš pavergtųjų tautų laisvinimo eigos taško ir požiūrio. Šiuos komentarus pastoviai paruošia ir skaito adv. Julius Smetona. Jo komentarai susilaukė atgarsio netik iš lietuvių bet iš amerikiečių pusės, kas rodo, kad ši programa yra sekama ir ji jos atitinkamus pareiškimus reaguojama bei jais domimasi. Antrasis pranešimas eina "Lietuvių visuomeninio gyvenimo apžvalgos" vardu. Šį pranešimą skaito programos vedėjas Jonas Daugėla. Jo pranešimai ribojasi okupuoto krašto kasdieninio gyvenimo vispusiškai apžvalga, tautos nuotaikų perdavimu ir bolševikų okupacinių užmačių demaskavimu. Pranešimams parengti yra sudaryti pastovūs ryšiai žinioms apie kraštą gauti ir žmo-

nių nuotakoms patirti. Beto, lietuviškoje dalyje dar yra duodamos žinios apie laisvinimo organizacijos išėivijoje veiklą ir įvertinami lietuvių visuomeniniai - politiniai bei atskiri pasireiškimai.

Be to programos pabaigoje skelbiami įvairūs ALT ir jame dalyvaujančių organizacijų pranešimai. Programa pajvairinama lietuvių muzikinėmis įtarpomis, kurias parenka "Baltijos Aidų" programos vedėjas Juozas Stempužis.

Programos pranešėja per šios metus buvo ir šiuo metu yra Aldona Balčiūnaitė.

"Baltijos Aidų" programa be savo tiesioginės radio reikšmės sudaro labai patogias ir natūralias sąlygas pabaltiečių visuomeniniam bendradarbiavimui. Kadangi visų trijų tautybių programos eina tuo pačiu metu viena po kitos, tai natūraliai kiekvieną savaitę visų trijų tautybių atstovai turi sueiti draugėn ir ta pačia proga susidaro sąlygos aptarti daugelį kitų bėgamųjų visuomeninės veiklos bei politinių klausimų. Savaimė susidarė lyg pastovus pabaltiečių klubas, kuriame be minėtų lietuvių atstovų labai aktingai dalyvauja latvių skyriaus vedėjas Eriks Levinš ir žinomas žurnalistas Leonids Dagis ir estų programos direktorius Ants Traks.

Per šiuos visus metus "Baltijos Aidų" lietuviškoji programa susilaukė ištisos eilės labai nuosirdžių rėmėjų ir talkininkų, kurie savo aukomis parėmė programos išlaikymo pastangas. Po ištisą vieną savaitinę programą yra apmokėję Leukonienė, Jurgis Inčūra, Petras Tamulionis ir Krikščionių Demokratų Clevelando skyrius, kiti programos išlaikymą parėmė mažesniais aukomis. Šios aukos rodo, kad lietuvių visuomenė vertina šį

NIAGARA

RAMOVĖNAI KREIPIASI!

Niagaros pusiasalio ramovėnai jau metai iš metų ruošia kariuomenės šventės minėjimą.

Šiemet 45 Lietuvos Kariuomenės sukaktį rengėjai ruošiasi paminėti visai skirtingam žanre. Norima be lietuvių su šia lietuviams reikšminga diena plačiau supažindinti ir svetimtaučius.

Yra nusamdyta erdvi ir graži Kanados Legijono salė, viena iš miesto reprezentacinių salių, pačiam miesto centre, 111 Church Street, St. Catharines, Ontario, Canada. Šios iškilmės įvyks 1963 m. lapkričio 23 d., šeštadienį.

Visa minėjimo programa taikoma dalinai lietuviams ir kitataučiams suprasti, todėl trumpą žodį tars Lietuvos Generalinis konsulas Kanadoje J. Žmuidzinas vien tik angliškai. Daugiau kalbėtojų nebus.

Meninę programą išpildys pargarsėjęs Toronto "Varpo" choras, dirguojamas muziko St. Gailėvičiaus ir Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvataras" vadovaujamas G. Breichmanienės. Tai yra apylinkės stipriausi meninių jėgų vienetai. Jie visus praelyje žavėjo, neapvils ir dabar, o ypač, kad programa sudaryta daugumoje iš naujai paruošto repertuaro.

Reikia tikėtis, kad ne vien vietiniai lietuviai, bet ir plačiosios apylinkės parodys lietuvišką socialumą ir į šias minėjimo iškilmes atsilankys kuo skaitlingiausiai.

Ramovėnas

AUKOS DIRVAI

V. Kažemekaitis, Racine	2.00
St. Malinauskas, Detroit	1.00
A. Klorė, Pasadena	5.00
K.S. Karpus, Euclid	10.00
Dr. J. Kasak, Rome, N.Y.	3.00
J. Sriubiškienė, Toronto	3.00
Dr. A. Čechys, Mentor	3.00
J. Adomaitis, La Salle	3.00
Pr. Turuta, Grand Rapids	3.00
V. Šarka, Detroit	2.00
A. Alkaitis, Cleveland	5.00
J. Žimblys, Brooklyn	6.00
Ant. Mikoliūnas, Cleveland	3.00

ALT skyriaus pradėtą darbą ir daro pastangas, kad jis ir toliau būtų ištęstas.

"Baltijos Aidų" programos metinėms paminėti rengiamas "Baltijos Aidų" vakaras. Tai bus bene pirmas Clevelande bendras pabaltiečių -- lietuvių, latvių ir estų -- subuvinimas, kurio metu pabaltiečiai turės malonią progą artimiau vieni kitus pažinti ir geriausius susidraugauti. Iki šiol bendravo tik bendrinių organizacijų vadovybės ir jų delegatai, o šis vakaras sudarys puikią progą ir plačiai visuomenei sueiti į vieną bendrą pabaltiečių šeimą. Be to, vakaro pajamos žymiai padės padėti radijo programos parengimo ir jos išlaikymo išlaidas. Vakaro programa bus nauja ir originali -- ją išpildys visų trijų tautybių radijo bendradarbiai ir menininkai. Vakaras įvyks Padėkos Dienos išvakarėse, lapkričio m. 27 d. Šv. Jurgio parapijos salėje.

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus paskutiniame susirinkime nutarta pavesti skyriaus valdybai ir toliau tęsti radijo darbą ir dalyvauti "Baltijos Aidų" programoje. Spalio 31 d. buvo sukvietas skyriaus valdybos ir programos bendradarbių pasitarimas. Šio pasitarimo išvadoje nutarta pagyventi ir pajvairinti "Baltijos Aidų" programą lietuviškąją dalį, pritraukiant daugiau naujų bendradarbių, ypač iš akademino jaunimo. Daromos pastangos programą dar labiau suaktualinti, duodant daugiau medžiagos iš mūsų lietuviškųjų organizacijų veiklos.

Tikimasi, kad ir per sekančius metus šis ALT skyriaus vykdomas darbas susilauks dar daugiau dėmesio ir paramos ir dar didesnis būrys lietuvių, bei kitų tautybių žmonių, pastoviai klausysis "Baltijos Aidų" programos, kuri girdima kiekvieną pirmadienį 8 vak. vakaro per Clevelando tautybių radijo stotį WXEN-FM, bangą 106,5 mgr.

(Šm)

PANEVĖŽIEČIŲ KLUBAS IR MONOGRAFIJA

Chicaga yra didžiausia lietuvių kolonija ir turi šimtus įvairiais vardais organizacijų. Kai kurios iš jų jau mirties agonijoje, kaikurios gyvena net keliasdešimt metų ir turi susitauptos nemažą kapitalą. Tačiau reta kuri iš jų reikškesi literatūrinėje bei kultūrinėje srityje ir dauguma jų net nepateisina savo gyvavimo.

Panevėžiečių klubas, įsteigtas vos prieš aštuonius metus, tačiau per tą trumpą laiką jau suskubo save įamžinti, išleisdamas knygą apie Panevėžį ir jo apskritį.

Suprantama, kad išleista gera knyga, gero turinio, yra pastovus paminklas ne tik autoriui, bet ir leidėjui bei skaitytojui.

Tačiau gera knyga su imponuojančiu turiniu parašyti reikia daug kruopštaus darbo ir atsidėjimo, o parašytą knygą sunku išleisti, nes tam reikalinga nemaža pinigų, kurių retas autorius turi. Betgi Panevėžiečių

klubas tuos sunkumus nugalėjo: knygą išleido ir jau visiems prenumeratoriams išsiuntinėjo. Prieš metus kitus buvusi svajonė šiandien tapo tikretybe.

Panevėžiečių Klubas Valdyba ta proga spalio 19 d. Jaunimo Centre suruošė pobūvį į kurį atsilankė klubo nariai su šeimomis ir artimaisiais, virš šimto žmonių. Pobuvis buvo pradėtas klubo pirm. dr. St. Biežio kalba, kurioje jis apibūdino knygos "Panevėžys" atsiradimo istoriją ir padėkojo knygos redaktoriui bei redakcinei komisijai už atliktą darbą ir įteikė po vieną egzempliorių knygos padėkos ženklą. Taip pat padėkojo klubo nariams už prisidėjimą darbu ir aukomis. Po dr. St. Biežio kalbos meninėje dalyje pasirodė sukleklamacijomis Kaulėnienė ir dvi čia gimusios panevėžietės: Juodviršytė ir Braždžionytė. Klubas sekretorius Jonas Juodviršis susirinkusius dar pralinksmino savo humoristinėmis aktualijomis.

Pobuvio pelnas buvo skirtas knygos išlaidoms padengti.

P. Dirkis

WASHINGTON

BŪK LAISVA, MANO ŠALELE, VISŲ MYLIMIAUSIA...

Tokiais žodžiais, malonių, laisvai valdomu balsu, gražia tarsena, žavėjo washingtoniečius Suvalkijos lygumų užauginta Genovaitė Vasiliauskienė, atvykusi iš Australijos su pianiste - akompaniatore D. Oldham.

Dainininkė yra koncertavusi daugelyje lietuvių kolonijų JAV. Į Washingtoną buvo pakviesta Washingtono Amerikos Lietuvių Draugijos dainuoti draugijos suruoštoje akademijoje 1863 m. sukilimui Lietuvoje paminėti.

Paskaitą skaitė istorikas Dr. Kostas Jurgėla, neseniai užbaigęs rašyti platų veikalą apie 1863 m. sukilimą Lietuvoje, patiekdamas klausytojams įdomių duomenų apie šį Lietuvos istorijos laikotarpį.

EAGLE STAMPS REIŠKIA PAPILDOMAS SANTAUPAS!

MAY'S DOWNTOWN ON THE HEIGHTS PARMATOWN SOUTHGATE **BASEMENTS**

Išimtinios kokybės!

ŽIEMINIAI PALTAI MERGAITĖMS

Pasirinkite iš daugelio stilių, medžiagų ir spalvų!

\$ 16

Palyginkite su \$17.99 iki \$21

Piešinyje tik du iš mūsų nepaprastos mergaitėms šiltų žieminų paltų kolekcijos, visa pritaikyta Jūsų biudžeto kainai.

- Orlono acrylico minkšti pamušalai.
- Šilti vilnos pamušalai
- Dydžiai 7 iki 14

A. Jaukūs, šilti, 100% Orlono acrylico vilnos, su medvilnės pagrindu. Gražiai priderintos apykaklės, prisūtos kišenės, pritaikytos sagos, šilti medvilnės pamušalai. Pasirinkimas raudonų ir dramblio kaulo spalvų, nuo 7 iki 14 dydžių.

B. Dvieiliai, 60% perdirbtos vilnos, 20% vilnos ir 10% nylono paltai. Šilti orlono acrylico pamušalai su medvilnės pagrindu. Puošnios vario sagos, prisūtos kišenės. Pasirinkimas rusvų, juodų, mėlynų spalvų. Dydžiai nuo 7 iki 14, bet kai kurie dydžiai ne visų spalvų.

BASEMENT GIRLS COAT DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND BRANCHES

Berniukams pagarsėję „Welford“

Medvilnės Corduroy

Kelnių komplektas

1.99

Corduroy kelnės su medvilnės-flanelės pamušalu, elastingas medvilninės medžiagos juosmuo, viena kišenė užpakalyje. Pritaikyti medvilnės-flanelės marškiniai, lygių spalvų kelnės. Mėlynos, raudonos, tamsiai mėlynos ar rudos, Dydžiai: 3, 4, 6 ir 8.

BASEMENT INFANTS' DEPARTMENT THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND BRANCHES

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* ŽUVO PAULINA MOZŪRAITIS-BENNETT, Clevelando lietuvių kolonijoje gerai žinoma draudimo agentūros vedėja.

Lapkričio 4 d. 9 val. ryto ji važiavo nusisamdyti taxi ir fatališkai susidūrė su skubančiu ligininienės policijos automobiliu. Nuvežus į Richmond Heights ligoninę ji jau buvo mirusi.

Velionė, Juozo ir Elzbieta Mozaikaitė duktė, paliko 15 m. sūnų Mitchell ir motiną bei 2 brolius: Juozą gyv. Cincinnati ir Albertą -- Clevelande.

Pašarvota Jakubs & Son laidotuvių namuose 936 E. 185 gt. Trečiadienį lankymosi valandos nuo 2 iki 5 val. p.p. ir nuo 7 iki 10 val. vak. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 7 d. 10 val. ryto su pamaldomis St. Paschal Baylon parapijos bažnyčioje Wilson Mills Rd. Laidojama Kalvarijos kapinėse.

Staigia Paulinos Mozuraitienės-Bennett mirtimi Clevelando lietuvių visuomenė nustojo simpatingos asmenybės palaikiusios plačius ryšius su lietuviais netik profesiniais, bet uoliai dalyvavusios Clevelando lietuvių visuomeniniame gyvenime.

* AMERIKOS LIETUVIŲ PIELIEČIŲ KLUBO direktoriai š.m. lapkričio mėn. 16 d. 7:30 val. vak. lietuvių salėje rengia savo nariams pasilinksminimo vakarą. Šiame vakare vyks kalakutų, kumpių ir kitokių dovanų pasiskirstymas. Prie puikios muzikos šokiai, žaidimai ir skanūs užkandžiai bufete.

Įėjimas tik su nario kortele. Visi klubo nariai kviečiami dalyvauti.

* ONA KARPINĖ lapkričio 9 d. išvyksta į Europą, dalyvaujant A.S. Trečioko vadovaujamoje ekskursijoje.

Kelionė po Viduržemio jūrą ir gražiuosius jos pakraščius miestus užtruks apie mėnesį.

O. Karpinė sugrįš apie gruodžio mėn. pradžią.

Uoliai Dirvos talkininkei linkime sėkmingos kelionės ir gražaus poilsio.

* PEREITAME DIRVOS numeryje (Nr. 125) BALFo kvietime siųsti aukas, buvo klaidingai nurodytas adresas. Turėtų būti: Z. Obelenis, 7517 Lockyear Ave., Cleveland 44103.

BALFas dėkoja pirmiesiems aukotojams, kurių siųstos aukos, nors ir klaidingu adresu, pasiekė BALFo kasą ir kviečia visus lietuvius nepamiršti, kad lapkričio mėnuo yra BALFo mėnuo.

* PAGERBĖ SENESNIUS VEIKĖJUS. L.R.K. Moterų Sąjungos 36-ta kuopa naujos parapijos salėje, sekmadienį, lapkričio 3 d.

Dailininkas portretistas ZIGMAS ŽILINSKAS (kairėje) prie Miss Tiger-Cats sukurtą portretą, kurį buvo užsakęs Hamiltono miestas. Dail. Z. Žilinskas, nuolat gyvenęs Kanadoje, yra sukūręs žymių kanadiečių portretus, kaip Canados General Motors prezidento ir kitų. Šiuo metu jis vieši pas savo seserį p. Končienę Clevelande ir daro clevelandiečių portretus. Clevelando ir apylinkės lietuviai, norintieji su juo susitarti dėl savo portreto darymo, gali susisiekti telefonu 541-4696. Jis turi atsivežęs savo portretų spalvotus filmus (slides), kuriuos gali pademonstruoti suinteresuotiems.

NEUŽMIRŠTAMI 1863 METŲ SUKILĖLIAI

Mūsų jaunosios kartos gal sunku suprasti, kad kitataučių ir net mūsų pačių klaidingai vadinama maža lietuvių tauta turi tokia didelę istoriją, dėl ko kiekvienais metais vos spėjame paminėti žymesnes sukaiktis. Dėl sukaikių gausumo gal ir jų paminėjimai nukentė.

Kaip mūsų protėviai naujaisiais amžiais buvo pavargę kariaudami su veržlesniais kaimynais, taip mes šiandien, atrodo, esame jau pavargę minėdami istorines sukaiktis...

Baigiame 1963 metus, kada minime 700 metų sukaiktį nuo Lietuvos karaliaus Mindaugo mirties, 100 metų nuo 1863 metų Lietuvos sukilimo nušikratyti maskolių jungu, nekalbant apie kitas sukaiktis. Bet ar galime būti patenkinti Mindaugo sukaikties paminėjimo didingumu bent mūsų didesnėse kolonijose? Ar mes išnaudojame tą progą globaliniai pademonstruoti, kad Lietuva yra labai sena valstybė, kad Lietuva yra krikščioniška nuo Mindaugo laikų, kad Lietuva nėra

suruošę vyresnių šios kolonijos lietuvių veikėjų pagerbimą. Dailiviai buvo pavaišinti sąjungiečių pagaminta vakariene.

Programai vadovavo Stasienė. Pirmiausia, Ingrida Stasaitė padėklamavo progai pritaikintą eilėraščių. Kalbėti buvo pakviesti kun. J. Grigonis, ALTS skyriaus pirmininkas K. Žiedonis, F. Baranauskas, K.S. Karpis, F. Saukevičius ir klebonas kun. Angelaitis. Kalbose buvo paliesta įvairios šios kolonijos lietuvių gyvenimo pusės iki šių laikų. Ponia Stasienė protarpiais pareiškė labai sveikų, gražių minčių ateities veiklos atžvilgiu.

Apie 200 dalyvių tarpe dauguma buvo senieji lietuviai, kurių daugelis tik šia proga gavo pasimatyti su savo senais draugais, nes kitur niekur jau nesueina į vieną pastogę. Išsiblaškę plačiame Clevelande, su laiku vieni nuo kitų atsitolino.

Pabaigoje buvo parodyti filmai pastarų kelių metų įvairių veiklos įvykių. Filmas šiam tikslui paskolinto LB I Apylinkė.

ra vien tik 1918 m. Europos žemėlapyje atsiradusi? Tas pats yra ir su 1863 metų sukilimo sukaiktis minėjimu.

O gi 1863 m. sukilimas buvo vienas iš lietuvių tautos kovos už laisvę reikšmingesnių žygių, anksčiau įvykių kovų grandyje. Tiesa, ir šis sukilimas buvo nepasisekęs. Bet ar jo nepasisekimas jį nuvertina tiek, kad mums geriau jį neprisiminti? Ne, Jame nuleistas lietuvių tautos kraujas ką kitą sako. Tūkstančiai Lietuvos sūnų ir dukrų, žuvusių tame sukilime ir vėliau ištremtų į Sibirą byloja mums apie lietuvių tautos kovą prieš

NAUJOS IDĖJOS
NAUJAI ERAI
APDRAUDA?

Pasitikrink
NATIONWIDE

dėl naujų idėjų!

- ☐ AUTOMOBILIŲ APDRAUDA
- ☐ NUO GAISSRO APDRAUDA
- ☐ GYVYBĖS APDRAUDA
- ☐ NAMŲ SAVININKŲ
- ☐ MOKSLO
- ☐ PASKOLŲ
- ☐ NELAIMIŲ IR LIGOS
- ☐ PENSIJOS

Nationwide turi naujų idėjų jūsų apsidraudimui, kad išpildžius bet kurį apdraudimo reikalavimą už jums įmanomą mokesį. Patikrinkite jus įdomaujantį planą ir kontaktukite:

L I E T U V I
J U O Z A B A L N I Ų
(JOSEPH BROOKS)
5359 Decker Rd.
No. Olmstead, Ohio
Telef. 777-2155

NATIONWIDE
Nationwide Mutual Insurance Co.
Nationwide Life Insurance Co.
Nationwide Mutual Fire Insurance Co.
home office: Columbus, Ohio

maskolius, kurie ir šiandien, tik kitu vardu prisidengę, dar žiauriau pavergę engia Lietuvą, naikina lietuvių tautą, žudo jos tautines ir kultūrines vertybes.

Ko būtų vertos dabartinės mūsų veiksmų pastangos išlaisvinti Lietuvą, jeigu mes ignoruotume mūsų kovinę praeitį, jeigu mes tinkamai nepagerbtume tą lietuvių tautos kraują, kuris buvo pralietas kovoje už laisvę anksčiau: 1794, 1831, 1863, 1905, 1918-1920, 1941, 1944 ir sekančiais metais? Juk ten dalyvavo ir mes. Juk ten kovojo ir žuvo mūsų protėviai, tėvai, broliai ir seserys. Ar gi mes čia, radę saugesnę pastogę, jau tiek atbukome, kad savyje neįaučiame kraujo balso?...

Ne vien mūsų tauta turtinga kovomis už laisvę. Ir kitos tautos savo kovoje už laisvę praeityje turėjo neseikingų sukilimų. Štai, atrodo, veltui kovojo varšuviečiai prieš vokiečius. Ir vengrai Budapešte 1956 m. desperatiškoj kovoje prieš sovietų tankus pralaimėjo. Bet tai nebuvo veltui. Patriotų pralietas kraujas neleidžia būsims kartoms užmiršti šventą pareigą tėvynei.

Tad 1863 m. Lietuvos sukilimas prieš maskolius yra vertas nepaprasto 100 metų sukaikties paminėjimo visose lietuvių kolonijose. Tokį didingą minėjimą Altas organizuoja Clevelande lapkričio 9 d. 7 val. vak. Šv. Jurgio parapijos salėje vaidinimu ir lapkričio 10 d. 10 val. 30 min. pamaldomis bažnyčioje ir tuoj po pamaldų salėje iškilminga akademija.

Ed. Karnėnas

* BAlių-koncertų ir kitokių pramogų bei parengimų rengėjų dėmesiai.

Vincas Apanius, greta visų kitų sodininkystės patarnavimų atlieka ir dekoravimo gelėmis darbus patalpose. Kainos gana prielamos ir bus atsižvelgta į pageidavimus, iš anksto susitarus.

Kreiptis: 382-1606
503 Richmond Rd.
Richmond Hts., Ohio

IŠNUOMOJAMAS
5 KAMBARIŲ
BUTAS

virš Superior Savings & Loan Assn. patalpų, East 68 ir Superior Ave. kampas.

Teirautis telefonu:
HE 1-2497

Pardodamas namas
Parma — State Rd.
Peningas bungalov, 5½ kamb. apačioje, 3½ kamb. viršuje. 2 automob. garažai, puikus sklypas, arti susisiekimo.

Savininkas — TU 5-2631.

PARDUODAMAS NAMAS
2 šeimų, 5-5 kamb. E. 143 gt. į pietus nuo St. Clair; arti susisiekimo, krautuvių, mokyklų ir t. t. Lietuvis savininkas.
Skambinti GL 1-8729

(132)

HOUSE FOR SALE

2-FAMILY, 5-5; 2 front entrances; double porch; 2 gas furnaces; full driveway; 2 garages; near St. Benedict's school.
VA 1-6509

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

Spalio 27 d. Los Angeles Lietuvių Bendruomenės salėje įvyko Lietuvių Journalistų Sąjungos Los Angeles skyriaus steigiamasis susirinkimas, kuriame dalyvavo svečias iš Detroito Vl. Mingėla. Nuotraukoj matomi: L. Valiukas, L. Briedis, Mingėlienė, A. Skirius, St. Paltus, Bernardas Brazdžionis ir Vl. Mingėla.

L. Kančausko nuotrauka

Los Angeles lietuvių tenisinkų susiorganizavusio klubo valdyba. Sėdi iš kairės: Algirdas Gustaitis, pirm. Česlovas Gedgaudas ir Antanas Polikaitis. Klubui priklauso apie 30 sportininkų.

L. Briedžio nuotrauka

* ANTANAS NIUNIAVA, gyvenęs Prancūzijoje, gavo vizą įvažiavimui į JAV-bes ir nuolatiniam čia apsigyvenimui. Antanui

J. P. MULL-MULIOLIS
REALTOR

Euclid

Erdvus, 3 mieg., 1 šeimos namas. Didelis salonas, valgomasis, rūšys po visu namu, moderni vonia, nauji kilimai. Savininkas persikėlė į kitą miestą. Raktai mūsų įstaigoje. Apžiūrėkite ir duokite pasiūlymą.

Willowick

Grazią gatvę, puikus susisiekimas, arti mokyklų. 5 metų senumo. 2 mieg. žemai. 2 pusiau užbaigti viršū. Padalintas rūšys po visu namu. \$17,800.

E. Cleveland

Į pietus nuo Euclid gatvės. 11 kamb., su baldais, gerame stovyje. Pajamos \$235 mėn. plius savininko butas.

2 šeimų, 5 - 5, du garažai, gerame stovyje. Palikimas. Prašo \$16,900. Siūlykite.

Šv. Jurgio parapijoje

1 šeimos, 6 kamb., 2 vonios, naujas gaso pečius, variniai vandens vamzdžiai, labai gražus kiemas. Prašo tik \$11,800. Galima pirkti su mažu įmokejimu.

1 šeimos, 8 kamb., gaso kaitinto vandens šildymas, nauji langai ir durys, du garažai, sklypas 40 x 124.

2 šeimų, 6 - 5, \$10,100.

Investavimui

4 šeimų, 3 šeimų ir 3 garažai ant 1 didelio sklypo. Gerame stovyje. Visi butai išnuomoti. Pajamos apie \$100 mėn. Kaina \$28,000.

4 butai ir 3 krautuvių. Labai gerai prižiūrėti namai. Prašo \$32,000.

2 dviejų šeimų namai 5-5, ir 6-6. Reikia remonto. \$9,600.

Lietuviai bendradarbiai:
Alg. Dailidė ir John Lorenz
13229 Superior Ave.
UL 1-6666

Niuniavai teko pakelti "kryžiaus kelius", kol pavyko sutvarkyti įvažiavimo į JAV reikalus: virš 10 metų jam buvo daromi trukdymai. Antanas Niuniava atvyksta į Los Angeles pas brolių Leoną ir gruočio pirmomis dienomis.

* LIETUVIAI LAIKRAŠTININKAI, gyvenę Los Angeles mieste ir priemiesčiuose, turės po devynių metų pertraukos susirinkimą, kuris įvyks lapkričio 16 d., šeštadienį, 7 val. vakare LB Centro salėje, 4415 Santa Monica Blvd, Los Angeles. Bus atgaivintas skyrius ir išrinkta vadovybė. Visi spaudos darbuotojai kviečiami šiam susirinkime dalyvauti.

* NAUJA VADOVYBĖ bus sudaryta Rezoliucijoms Remti Komiteto centro metiniame susirinkime, kuris įvyks lapkričio 15 d. penktadienį, 8 val. vakare dr. Zigmo ir Žibutės Brinkų rezidencijoje, 2586 Aberdeen Ave., Los Angeles, Calif, 90027. Nominacijam komitetui vadovauja J. Kojelis, tos komisijos nariai: kun. E. Caune ir B. Nurmisen.

* LOS ANGELES TAUTINIŲ NAMŲ VADOVYBĖ lapkričio 9 d. ruošia banketą - oficialų Tautinių Namų atidarymą.

Nors Tautiniai Namai jau veikia ilgą laiką, tačiau oficialus jų atidarymas užtruks dėl eilės remonto darbų.

Tautiniai Namai gražiai tarnauja tolimesniam lietuvių veiklai ir yra darnių pastangų ir viešingo darbo vaisius. Reikia tikėti, kad Tautinių Namų valdyba pirm. A. Latvėno vadovaujama, savo pavyzdžiu išskels Tautinių Namų reikšmę ir paskatins kitur tautinius samborius pagallvoti apie savo pastogės privalumus.

IEŠKOMI

ANINKEVIČIUS, Povilas iš Kėdainių, gyveno Brazilijoje.

BARTKUS, Juozas, gyvenęs Jersey City, N.J.

BLINSTRUBIENĖ Valerija, gyvenusi Vilniuje.

ČERNIAUSKAS Adomas, iš Beloniškio km., Trakų apsk.

ČIBIRKAITĖ, Marijona ir Ona, Vinco dukterys, abi ištėkėjusios, kilusios iš Veiverių, Marijampolės ap., gyveno Kanadoje.

JURŠENAS, Vytautas, žmona Agota, vaikai Balys, Elena, Juozas ir Marytė, gyvenę Ignaline, Švenčionių ap.

KIZAS Juozas, kilęs iš Garliavos, Kauno ap.

KUŽINAS Vytautas, buv. jūrų karininkas.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiiepti:

Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N.Y., 10024.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND-13515 EUCLID AT SUPERIOR

SAVINGS
EARN

4 1/2 %

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL 2:30 P. M.

SUPERIOR
SAVINGS

HOME AND REMODELING
LOANS

IN TOWN OFFICE-6712 SUPERIOR AT E. 68TH

DIRVA

Nr. 127

1963 m. lapkričio 6 d.

KAS IR KUR?

* RAŠYTOJAI NARŪNEI - JANINAI PAKŠTIENEI pasidilius, keturios Vasario 16 gimnazijos moksleivės Birutė Girdvainytė, Vanda Endriukaitė, Elžbieta Marozovaitė ir Asta Glemžaitė verčia jos knygą "Gintarėlė" į vokiečių kalbą. Geriausiai atlikusi darbą gaus dovanų tautinius rūbus, sekanti -- gintarų varstelę.

* DAIL. JADVYGA PAUKŠTIE- NĖ paaukojo paveikslą Jaunimo Centro išlaikymui, kurį laimės tradicinės vakarienės metu, gruodžio 1 d. Jaunimo Centre.

* ANGLIJOS LIETUVIŲ KLU- BAS CHICAGOJE prisuntė Dir- vai \$10,00 auką. Klubui už dė- mėsį lietuvių spaudai reiškiamė pa- dėką.

* JONAS VOSYLIS iš Ade- laidės (Australija) vėl apsilankė Vasario 16 gimnazijoje. Europo- je jis jau yra virš metų. Gyvena Darmstade. Pastaraisiais mė- nesiais apkeiliavo beveik visus V. Europos kraštus. Buvo Ispanijo- je, Olandijoje, Prancūzijoje, Šve- dijoje, Danijoje, Belgijoje, Aust- rijoje, Šveicarijoje, Italijoje. Su lietuviams susitikio įvairiose Vo- kietijos vietose, Londone, Glas- gowe ir Romoje. Vokietijoje dar praleis šią žiemą. Kovo mėn. pa- baigoje vyks į JAV ir Kanadą, o iš tenk grįš atgal į Australiją, kur turi nuosavus namus ir au- to taisymo dirbtuvę.

* ALEKSANDRAS MARIŪNAS, PLB Vokietijos Krašto Valdybos reikalų vedėjas, išbuvęs visą mėnesį JAV-bėse, spalio 22 d. grįžo į Vokietiją. Didžiausią sa- vo atostogų dalį praleido pas dukterį Danutę Melinauskienę Cle- velande. Būdamas Chicagoje, ap- lankė didįjį Vasario 16 gimnazi- jos rėmėją kun. B. Sugintą, bu- vusį PLB Vokietijos Kr. Valdy- bos pirmininką K. Drungą ir gimnazijos rėmėją A. Gulbins- ką. Su jais visais plačiai apta- rė Vasario 16 gimnazijos rėmimo klausimą.

* METINIS AUKŲ VAJUS DIR- VAI paremti pratęsimas iki lap- kričio 15 d., kad visi aukotojai suspėtų dalyvauti dovanų pa- skirstyme.

PADEKA

Sužadintas Clevelando lietuvių dėmesio mano darbų parodai spalio 6-13 dienomis, tariau viešą ačiū: parodos iniciatoriui dakta- rei panelei R. Šomkaitei, vyriausiam parodos organizatoriui J. Stempužiui, jo vadovauto parodos komiteto nariams: poniai M. Len- kauskienei ir kolegoms daili- ninkams A. J. Vaikšnoriui, J. Pi- vorišniui, M. Nasvyčiui ir V. Rau- linaičiui, parodos globėjams dak- tarams V.V. Adomavičiams ir d- rui bei poniai Lenkauskams, taip pat visiems įėjusiems mano darbų.

Ačiū taip pat visiems parodos lankytojams ir lietuviškajai spaudai už dėmesį.

A. Galdikas

PADEKA DAILĖS PARODOS PROGA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Baltimorės skyriaus vadovybei priklauso mano nuo- širdžiausia padėka ir pagarba už globą ir pagalbą ruošiant mano dailės kūrinių parodą 1963 m. spalio 26-27 d.d.

Ypatingai pirmininko M. Ka- rašos ir kultūros reikalų vedėjo K. Pažemėno dėka visi pasiruo- šimai vyko sklandžiai ir paroda susilaukė pasisekimo.

Lietuvių salė Baltimorėje nėra specialiai pritaikyta parodom- bet neseniai pertvarkytas salės apšvietimas iš lubų yra pakan- kamai geras.

Uždengus dvigalines langų sien- nas ir palikus dienos apšvietimą iš šiaurės, ilgus langų sienos iš- sprendė ir dienos šviesos darną.

Mano kolegos dailininkai netu- ri vengti tos puikios lietuvių ko- lonijos, nes Baltimorės lietuvių visuomenė yra vienodai jautri ir besidominti įvairių meno sro- vių parodom, kas ir yra įrody- mu, kad neseniai dail. Galdiko

Viešnia iš Australijos dainininkė Genovaitė Vasiliauskienė spalio 20 d. po sėkmingo koncerto Philadelphijoje su Lietuvos operos soliste Juzė Augaityte, Nuotraukoje iš kairės: Juzė Augaitytė, Genovaitė Vasiliauskienė ir Dorothy Oldham. Koncertą globojo LB Philadelphijos apylinkė.

V. Gruzdžio nuotrauka

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

PASISAKO PRIEŠ SOVIETINIO KONSULATO STEIGIMĄ CHICAGOJE

ALB-nės Chicago Apygardos vadovybė išsiuntė laišką JAV prezidentui su nuorašais visiems senatoriams ir Kongreso at- stovams bei spaudai su 19 orga- nizacijų atstovų parašais, rei- kalaujant, kad prezidentas atsi- sakytų suteikti sovietams privi- legiją įsteigti naują šnipinėjimo centrą konsulato priedangoje.

Laiškė sakoma, kad pasirinki- mas Chicago konsulato būstine, už leidimą steigti JAV konsulatą Leningrade, savo motyvais jau pa- rodo, kad tai bus ne kas kita, kaip politinė bazė komunizmo sklaidimui JAV vid. vakarų te- ritorijoje. Tuose motyvuose sa- koma, kad "rusai savo konsulatui pasirenka Chicago todėl, kad New Yorke jie jau yra reprezentuoja- mi savo misijos prie Jungtinių Tautų Organizacijos." Toks mo- tyvas tik dar kartą parodo tik- ruosius sovietų siekimus: ver- buoti bendrininkus savo tikslams, ardyti lojalių amerikiečių veik- lą kovojančią už demokratinius idealus ir savo gimtųjų kraš- tų, sovietų okupuotų ir išnaudo- jamų, išlaisvinimą.

Su laišku pasiūsta ir spalio 21 d. priimtoji tuo reikalu rezolu- cija.

L.B. BRIGHTON PARKO apy- linkės ruošiamas balius - kon- certas įvyks B. Pakšto salėje lapkričio 9 d. 7:30 v. vakaro. Programoje dalyvauja solis-

tai: R. Mastienė ir Br. Jančys. Programą veda ak. Al. Dikinis. Staliukus užsisakyti sekančiais telefonais: LA 3-5207 ir VI 7-0321. Bilietai gaunami "Royal Blue" krautuveje kampas 44-os ir Camp- bell ir A. Karaičio krautuveje kampas 43-os ir Campbell.

* DAILININKO PRANO GAI- LIAUS DARBŲ PARODA atidaro- ma Čiurlionio Galerijoje lapkri- čio 8 d. (penktadienį) 8 val. vaka- re.

Dail. Pranas Gailius yra gimęs Žemaitijoje -- Mažeikiuose 1928 metais. Karo laiku atsidūrė Strassburge, pradėjo lankyti me- no kursus, studijavo architektū- rą. Pranas Gailius 1950 metais persikėlė nuolatiniam gyvenimui į Paryžių. Ten pradžioje studija- vo pas pasaulinio garso meninin- ką Fernand Leger, o vėliau lankė Ecole National des Beaux Arts.

Paryžiuje nuo 1955 metų kiek- vienais metais dalyvauja meno pa- rodose, o šiais metais Paryžiu- je buvo suruoštos jau net penkos jo vieno parodos. Vokietijoje 1960 metais su dideliu pasisekimu įvy- ko keturios dail. Prano Gailiaus parodos: Erlangene, Stutgarte, Bad Oeynhausene ir Muenchene. Ši paroda yra pirmoji jo paro- da Amerikoje. Dail. Pranas Gai- lius tik prieš dvi savaites atvyko iš Paryžiaus ir dalyvaus parodos atidaryme. Paroda tęsis tik iki lapkričio 14 d. (ketvirtadienio). Parodą ruošia Šviesos-Santaros Kolegijos Chicago skyrius.

Parodos lankymo valandos: šeš- tadienį ir sekmadienį nuo 12 v. iki 10 v.v., darbo dienomis nuo 7 v.v. iki 10 v.v.

* DAILININKAI Bronė Jamei- kienė, Pranas Gailius, Algirdas Kurauskas, Adolfas Valeška ir rašytojas Antanas Rūkas daly- vaus diskusijose meno klausimais dail. Prano Gailiaus paro- dos atidaryme lapkričio 8 d. (penktadienį) 8 val. vakare Čiur- lionio Galerijoje.

UŽDAROS REKOLEKCIJOS lietuviams moterims, kaip ir per- nai, įvyks lapkričio mėn. 8,9, 10 dienomis amerikiečių moterų vienuolyne Chicagoje. Rekolekci- jas praves tėvas Bruno Markai- tis, S.J. lietuvių kalba. Mokestis už viską 20 dol.

Kviečiamos visos moterys, ne- žiūrint kuriai jos organizacijai ar draugijai priklausyti, įsijungti į šio dvasinio atsinaujinimo dar- bą savo asmenybei praturtinti. Registruotis prašome pas E. Daugirdienę telef: LU 5-9500, o vakarais pas Dr. J. Meškauskienę telef: PR 6-9801.

Rekolekcijas organizuoja atei- tininkės sendraugės.

(sk.)

JUNGSIS Į LF

Spalio 20 d. Jaunimo Centre įvykusiame LVS Ramovės Chica- gos sk. narių susirinkime buvo kalbėta ir apie Lietuvių Fondą. Paraginti visi ramovėnai jungtis į fondą nariais. Iškelta fondo reikš- mės ir svarba. Buvo primintas LF Tarybos laiškas, išsiuntintas visiems ramovėnams fondo v- jaus reikalu.

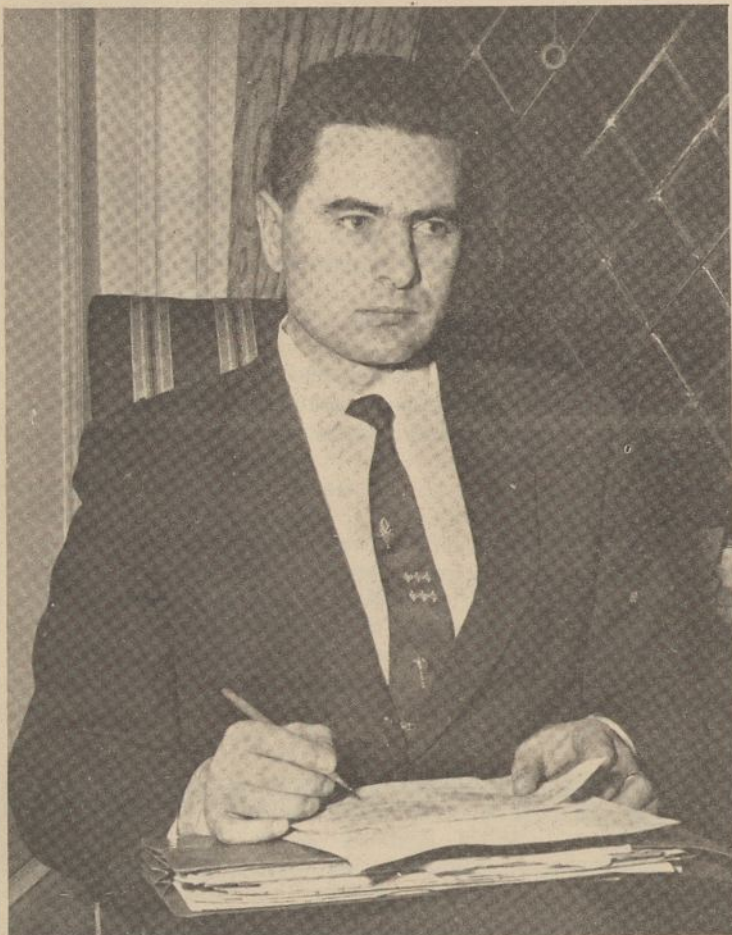
Susirinkimo pirm. K. Ališaus- kas pasidžiaugė laiškų puikiu tu- rinium ir pareiškė viltį, kad ramo- vėnai nepaliks fondui abejingi.

Chicago ramovėnų valdybos pirm. dail. A. Rūkštelė pareiškė, kad valdyba dės pastangas kuo dau- giausiai ramovėnų įjungti į fondo narių eiles ir atkurtos Lietuvos kariuomenės 45 metų sukakties minėjimo progą juos visus pri- statyti visuomenei. Tai graži ir girtina iniciatyva. Pageidautina, kad panašiai padarytų ir kiti ra- movėnų skyriai. (r)

MIRĖ VOKIETIJOJE

Rugsėjo mėn. 15 d. širdies priepuoliu mirė Muensterio 2040 Labor Service kuopos narys, šo- feris Pranas Kanapickas, gimęs 1922 m. kovo mėn. 27 d. Tilžė- je ir palaidotas Kaiserslauterne rugsėjo 18 d., dalyvaujant didė- liam būriui tautiečių, ypatingai LS kuopų draugų.

Rugsėjo mėn. 24 d. 2040 LS Muensterio kuopoje mirė jos na- rys Mečislovas Grybas, sūn. An- tano, gimęs 1905.1.20 d. Plokš- čiuose, Šakių apskrityje. Palai- dotas 1963.IX.27 d. Darmstade Waldfriedhof kapinėse.

Inž. VYTAUTAS KAMANTAS, PLB vicepirmininkas, perėjo dirbti į Bruce Huston and Assoc. architektų bendrovę Clevelande, kurioj jam teks suorganizuoti ir vadovauti mechaninės inžinerijos skyriui. Tenka palinkėti gražios sėkmės profesinėje karjeroje mūsų jaunam, aktyviam visuomenininkui.

A. A. Mamertui PLECHAVIČIUI

mirus, jo broliui, Korp! Neo-Lithuania garbės filisteriui, gen. Povilui Plechavičiui nuoširdžią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania Čikagoje

L. S. T. Korp! NEO - LITHUANIA maloniai kviečia Tamstą atsilankyti į korpo- racijos 41 m. sukakties paminėjimo

ŠVENTĖ.

kuri įvyks š. m. lapkričio mėn. 16 d. BYRD BALLROOM salėje, 4730 W. Madison St., Chicagoje, 7:30 v. vakaro.

Vietas prašome iš anksto, ne vėliau lap- kričio m. 14 d., rezervuoti pas A. Siliūną, 6839 S. Rockwell, telef. PR 8-0149, po 6 v.v.

Šventės programa:

1. 10 v. pamaldos, T. T. Jėzuitų koplyčioje, 5620 S. Claremont.
 2. Po pamaldų aplankymas mirusių korporan- tų kapų šv. Kazimiero kapinėse.
 3. 7:30 v.v. Iškilminga sueiga — 41 m. su- kakties minėjimas Byrd Ballroom salėje.
 4. Vakarienė ir šokiai.
- Šokiams gros Chicago's Neolithuanų 14 asm. orkestras.
- Jėjimas: \$6.00. Studentams \$4.00

Korp! Neo - Lithuania V-ba, Chicago.